రా మ థ ు ము

బ్రహ్మజ్ఞానోద్బోధములు—IV.

గ్రంథకర్త:
మాదగంటి జగ్గన్నశాస్త్రి, బి. ఏ.

'పల్లెటూరు గ్రంథమండలి'

సంపాదకుడు.

ముదిగంటి జగ్గన్నశాస్త్రి, బి.ఏ.

రామతీర్థస్వామి

బ్రహ్మజ్ఞానోద్బోధములు—IV.

1927

మొదటికూర్పు 1000

ఇతరులకు వెల 3 అణాలు.

రాజమండ్రి.

(తూర్పు గోదావరిజిల్లా.)

కాకినాడ:

కాకినాడముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపఁబడియె.

1927

'పల్లెటూరు గ్రంథమండలి'

ముఖ్య సంపాదకులు.

1 శ్రీయుత దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు
పంతులుగారు, చెన్నపట్నం.

సంపాదకులు.

2 జంపన సుబ్బరాజుగారు,
ప్రొప్రయిటరు, ఖండవల్లి.

3 పల్ల సూర్యనారాయణగారు,
వకీలు, కొవ్వూరు.

4 దామోజీపురపు సత్యాధిరావుగారు,
వకీలు, కొవ్వూరు.

5 బలిజేపల్లి సుబ్రహ్మణ్యంగారు,
వకీలు, కొవ్వూరు.

6 · కలిదిండి గంగరాజుగారు,

తాడేపల్లిగూడెం.

7 రామానుజం రామారావుగారు,

రాజమండ్రి.

ప్రధానపోషకులు.

8 తల్లాప్రగడ కామేశ్వరరావుగారు,

ఉంగుటూరు.

9 తల్లాప్రగడ భీమేశ్వరరావుగారు,

ఉంగుటూరు.

10 డాక్టరు, జీడిగుంట కామరాజుగారు,

నిడదవోలు.

11 డాక్టరు, సత్తిరాజు వెంకట్రావుగారు,

అత్తిలి.

12 శివుడు శివరావుగారు,

కొవ్వూరు.

13 మల్లంపల్లి మల్లికార్జునరావుగారు,

కొత్తపల్లి అగ్రహారం.

14 చేడ నారాయణమూర్తిగారు,

గొండంగి.

15 ముళ్ళపూడి తిమ్మరాజుగారు,

తణుకు.

16 జాజాల చలమయ్యశాస్త్రిగారు,

కొవ్వూరు.

17 పులవర్తి లక్ష్మణస్వామిగారు,

ఆకివీడు.

18 పసల సోమయ్యగారు,

తాడేపల్లిగూడెం.

పోషకులు.

19 గంధం వెంకయ్యనాయుడుగారు,

వకీలు, భీమవరం.

20 [illegible]పల్లి లక్ష్మీనారాయణగారు,
కొవ్వూరు.

21 డాక్టరు, యఱ్ఱమిల్లి దీక్షితులుగారు,
నిడదవోలు.

22 ఆచంట కృష్ణమూర్తిగారు,
మాధవరం

23 డాక్టరు, నజీదు అహ్మదుగారు,
తాడేపల్లిగూడెం.

24 కఠారి అచ్యుతరామరాజుగారు,
ఒడ్డూరు.

25 శేకపల్లి వఝులుగారు,
వకీలు, రాజమండ్రి.

26 గొడవర్తి నాగేశ్వరరావుగారు,
ఆచంట.

27 బొళ్ల వెంకటరత్నంగారు,
పెదపట్నమగ్రహారం.

28 తుమ్మలపల్లి సత్యనారాయణగారు,
పిప్పర.

29 తుమ్మలపల్లి లక్ష్మినారాయణగారు,
పిప్పర.

30 యిందుకూరి సుబ్బరాజుగారు,
పిప్పర.

31 మాజేటి రామచంద్రరావుగారు,
ఏలూరు.

32 జోస్యుల రామచంద్రరావుగారు,
వకీలు, రామచంద్రపురం.

33 న్యాపతి సుబ్బారావు పంతులుగారు,
వకీలు, రాజమండ్రి.

34 జూపూడి సుబ్బన్నగారు,
ఆకివీడు.

35 పోఠిన రాజు అనే రామచంద్రుడుగారు,

ములకల్లంక.

36 గాడేపల్లి హనుమానులుగారు,

అత్తిలి.

37 చిట్టూరి చినయింద్రయ్యగారు,

వకీలు, నర్సాపురం.

38 బొమ్మకంటి రామమూర్తి శర్మగారు,

నిడదవోలు.

గౌరవపోషకులు.

1 గొట్టుముక్కల సుబ్బరాజుగారు,
తాడేపల్లిగూడెం.

ప్రధానపోషకులు.

2 దేవులపల్లి రామమూర్తిశాస్త్రిగారు,
అగ్రహారందారు, తిమ్మరాజుపాలెం.

3 విష్ణువఝ్ఝుల లక్ష్మీనారాయణగారు,
చిలకలపాడు.

పోషకులు.

4 నడింపల్లి సుబ్బరాజుగారు,
గోదాయపాలెం.

5 పేరిచర్ల సుబ్బరాజుగారు,
ర్యాలి.

6 పెనుమెత్స సుబ్బరాజుగారు,
మునసబు, గోటేరు.

7 జగుబిల్లి వెంకట సుబ్బారాయుడుగారు,

నాగుల్లంక.

8 కర్రి చినవెంకటరెడ్డిగారు,

మారుటేరు.

9 రావుసాహేబు కల్లి చిట్టి అబ్బాయినాయుడుగారు,

పుళ్ళ.

10 పెనుమెత్స రాఘవరాజుగారు,

గోటేరు.

11 కర్రా శ్రీరామమూర్తిగారు,

ఏనుగుల మహాలు.

12 నరవ తిరుపతిరాయుడుగారు,

రాజమండ్రి.

13 వేగిలి సీతారామయ్యగారు,

తేతలి.

ఓం

రా మతీర్థస్వామి బ్రహ్మజ్ఞానోద్బోధములు.

మతముయొక్క పరమావధి.

మతముయొక్క పరమావధి యేది ? దానిని హైందవు లెట్లు సాధింప యత్నింతురు ? వారిమత ప్రకారము ప్రతివాడును (పిపీలికాది బ్రహ్మపర్యంతము) భగవంతుడే ! ప్రతివాడును అఖండపెన్నిధియే ! అనా విద్ధరత్నమే ! పరమానందకందమే ! ప్రతివాడును భగవంతుడు ; అతనిలోనే విశ్వమంతయు నుండును. అయినచో ప్రజ లేల బాధపడుచుందురు ? అఖండసచ్చిదానందమతములో లేకపోవుటచే గాని, యమూల్యమణి

సమయం దంతర్హితముగా నుండకపోవుటచే గాని వారెన్న డిట్లు బాధపడుట లేదు. వా రాపరమరహస్యమును గుర్తింపకపోవుటే యీ యనర్థముల కెల్ల కారణమగుచున్నది. మననిజాత్మను గ్రహింపజాలకుండుట; యదార్థమైన యాత్మతత్త్వము ననుభవింపజాలకుండుట; యివియే మన కడ్డుగోడలు. ఆత్మతత్త్వమును తెలుపుటే మతముయొక్క పరమావధి. మన బాహ్యవేషమును తీసివేయుటే మతప్రయోజనము. స్వయంకృతాపరాధముచే, మనస్వహస్తములతో, మనకర్మలచే మనమే మనలో నున్న యమూల్యమణుల నన్నిటిని మఱుగుపరచుకొని దౌర్భాగ్యులవలె వాపోవుచున్నారము. ఎమర్సనుకవి చెప్పినట్లు "ప్రతివాడును మూర్ఖశిరోమణి పాత్రను ధరించిన భగవంతుడే!"

అన్నిమతములును మనల నావరించియున్న మాయను నిర్వీర్యముచేయుటకును, చీల్చివేయుటకును నుద్దే

శింపబడినవి. ఇందులో కొన్నిమతము లీమాయ యను తెరను కొంచె మించుమించుగా లేనట్లు చేయగలిగినవి. కొన్నిటి కంతటిజయము చేకూరలేదు. కాని అన్నిమతములలోను నిజతత్త్వమును గ్రహించిన బ్రహ్మజ్ఞానులు లేకపోలేదు. ఆత్మతత్త్వజ్ఞత జనించినపు డీమాయ యను తెర యెంతదట్టముగానున్నను కొంతకాలము తొలగింపబడును; అప్పుడు పరచాటుననున్న తత్త్వ ముద్యోతకమగును. మీ కొకయుదాహరణమును చూపుచున్నాను. ఇదిగో మందమగు తెర! అనేక మడతలుగల యీ జేబురుమాలును మీకండ్ల కడ్డముగా పెట్టుచున్నాను. దీనిని మీరు త్రోసివేసి నన్ను చూడవచ్చును. కాని యది మరల మీ కడ్డువచ్చుచుండును. ఇందులో నొక మడతను తీసివేసెదను. తెర కొంచెము పలుచనగును. మరికొన్ని మడతలను తగ్గించెదను. తెర మరింత పలుచనగును. ఇప్పుడుకూడ దీనిని తప్పించి చూడవచ్చును.

కాని యిది మరల తనస్థానము నాక్రమించుచుండును. తెర నంతకంతకు పలుచనచేసినచో దీనిని మీా రవతల కు తోఁపియకపోయినను నన్ను చూడవచ్చును. తెరయున్నను లేనంతటి పలుచగా చేయబడినది. మన మొకరి నొకరము చూచుకొనవచ్చును. ఇప్పుడుకూడ దీనిని తోసిపుచ్చవచ్చును. తెర చాల పలుచగానుండి చూచుట కెట్టియభ్యంతరమును కల్పింపనప్పు డది తెరయే కాజాలదు ! అదియున్నను మనము బ్రహ్మానందము ననుభవింతుము ; మనము భగవంతుని ముఖాముఖిగా చూతుము. మనమే భగవంతుడగుదుము. అప్పు డీప్రపంచ మం దేదియుకూడ మనయఖండసచ్చిదానందమున కడ్డురాజాలదు ; దానిని భంగ మొనర్పజాలదు. అజ్ఞానమను తెరను (మాయను) అతిపలుచనచేసి, లేనిదానివలెనే చేసి, తదితరమతము లేవియు సాధింపజాలనట్లు దీనిని సాధించుటలోనే హిందూవేదాంతముయొక్క గొప్పతన

మంతయు కలదు. కర్మరంగమున మునిగియున్నను జ్ఞాని నిది బ్రహ్మానందమున నోలలాడింపగలదు. ఆపరాత్పరు ని, మనన, ధ్యాన, కీర్తనాదులలో సంయోగ మున్నంత కాలమే మతమును చెందినవారైన నీ యజ్ఞానమను తెర ను లేకుండచేసికొనగలుగుచున్నారు. హిందూ వేదాంతి కూడ నిట్టే బ్రహ్మానందమగ్నుడగుచున్నాడు. కాని యత డట్టిసమాధ్యవస్థలలోనే గాక దట్టమైన మాయ తెరలను కల్పించు మతముల కసాధ్యమగు నిత్యాకర్మక లాపమందుగూడ దివ్యదృష్టినే యనుభవింపగలుగుచు న్నాడు.

ఈప్రపంచములోనున్న మతము లన్నిటిని మన ము మూడుతరగతులుగా విభజింపవచ్చును. ఏమతమైన ను యీతరగతులలో నొకతరగతికి వచ్చితీరవలెను. 'తస్యైవాహం,' 'తవైవాహం' 'త్వమేవాహం. నే నాపరాత్పరునివాడనే! నే నతనివాడనే! అనునది

మొదటితరగతికి చెందుచున్నది. ఈమతములో నెర చాల దట్టముగానున్నది. 'త్వమేవాహం' నేను నీవాడనే! అనునది రెండవతరగతిలోని మతము. ఈ రెండుతరగతులకును చెందు మతములలోను, సిద్ధాంతములలోను యున్న భేదమును చూచితిరా! మొదటితరగతి మతములోని భక్తుడు భగవంతుడు తనకు దూరముగానున్నట్లును, యెక్కడో యున్నట్లును, సమీపమున లేనట్లును, తనకు కాన్పించుచుండనట్లును భావించును; కనుకనే యతడు నే నతనివాడనే యను యుత్తమపురుషను (ఎదరలేనివానిని తెలుపునది) ప్రయోగించుచున్నాడు. ఇదియే మతమునకు ప్రథమావస్థ; ఇది మతాభినివేశతత్పరులగు మతశిశువులకు మాతృస్తన్యమువంటిది. మొట్టమొదట నిట్టి మాతృస్తన్యము నాస్వాదింపని యేమానవుడును మతములో నభివృద్ధిని గాంచజాలడు.

"నే నతనివాడనే!" ఆహా దీనినైనను సంపూ

ర్ణముగా గ్రిహించిన మానవున కిది యమృతప్రాయము కాదా! అతడు ప్రాతఃకాలమున లేచి "ఆ పరాత్పరుడు నన్ను సుప్రోత్థితుని గావించినాడు;" అతడు తన యుద్యోగధర్మ నిర్వాహణమునకు గడంగుచు "ఆ పరాత్పరుని యాజ్ఞల నేను శిరసావహించుచున్నాను. ఈవిశ్వమునంతను పాలించున దతడే! ఈ విశ్వమంతయు నతనిదే! నాగృహము, నాబంధువులు, నాస్నేహితులు నా సర్వస్వమును అతనివే! అవి నాకతనివలననే ప్రసాదింపబడినవి. జగత్తంతయు నతని మయమే!" అనుచు తన ప్రపంచకేళిని నీరపంకజన్యాయముగా నిర్వహించుచు నీభూతలమును స్వర్గతలముగా మార్చివేయుటలేదా! అతనికి సంపూర్ణవిశ్వాసము, భక్తిశ్రిద్ధయుండి తన సర్వస్వమును, జగత్తంతయును, తానునుకూడ నా పరమేశ్వరునివారమే యని హృదయాంతరాళము నుండియు గ్రిహింపగలిగి యట్లనుభవింపగలిగినచో నీభావమే

యఖండానిర్వాచ్యసచ్చిదానందమును చేకూర్చును. దీని ని గ్రహించి యనుభవింపగలిగినపు డిది యమృతఘుటి కయే యగును. కాని సిద్ధాంతములలో నిది మొట్టమొదటిది మాత్రమే యగుచున్నది. 'తవైవాహం.'

'నేను నీవాడనే' యను రెండవ సిద్ధాంతమును దీనితో పోల్చి చూడుడు! మొదటి దతి మధురముగా నున్నది. కాని యిది యంతకంటెను మధురముగా నున్నది. మొదటిది చెరుకురసము; ఇది కేవలము బెల్లమే! ఈ భేదము మాకు కాన్పించుచునే యున్నది. దట్టముగానున్న తెర మరింత పలుచన చేయబడినది. 'నేను నీవాడనే' అనుదానిలో మనము భగవంతుని యెక్కడో యున్నవానినివలె చూచుట లేదు; దగ్గర లేనివానివలె, తెరచాటున దూరముగా నున్నవానివలె యుత్తమపురుషను ప్రయోగించుట లేదు! అతడు మన కెదురుపడినాడు. మనకు ముఖాముఖి సంభాషణ జరుగుచు

న్నది. అతడు మనకు చాలసమీపమునకు వచ్చినాడు; మనచెంతనే, అంతకంతకు సమీపించుచు చూపులో చూపు కలుపుచున్నాడు! ఇది మొదటి సిద్ధాంతముక న్న గొప్పది. కాని యిందులో గొప్పప్రమాదముకలదు. చాలమం దీసిద్ధాంతమును విశ్వసించి, భగవంతుని సమీపించినట్లు భావించుచుందురు; కాని వారి కాయ దార్థతత్పరత, యఖండమైన యాత్మవిశ్వాసము కొరవ డియుండును. పూర్ణమైన విశ్వాసముండి మొదటియవస్థ లో నున్నను మధ్యనున్న తెర యెంతదట్టముగానున్నను నది తొలిసివేయబడుచున్నది. "నే నతనివాడనే" యను భావము హృదయాంతరాళమునుండి పొంగిపొరలుచు ప్రతిరోమకూపమును, ప్రతిరక్తబిందువును, ప్రతినాళ ము నాపాదమస్తకము నీ యనన్యభక్తితో, నీ యసా మాన్య విశ్వాస తత్పరతలతో ప్రతిధ్వనించు నెడల మాయ మాయమయి తన్ను తానే మరచిపోయి యా

భగవంతునిలో, నీ విశ్వములో లీనమగును. అతడు దివ్యుడగును ; భగవంతుడే యగును. కాని యొకానొకప్పుడు 'నేను నీవాడనే' యను రెండవ సిద్ధాంతములో విశ్వాసముగలవాడా పరిపూర్ణవిశ్వాసము లేకపోవుటచే సిద్ధాంతము గొప్పదైనను యీ భగవద్దర్శనానందాబ్ధి నోలలాడజాలడు. కాని యాతృష్ణను, ఆ తత్పరతను, ఆపరవశతను యీ రెండవ సిద్ధాంతముతో కూడ జేర్చుకొని యభివృద్ధి నొందవలెను.

"నేనే నీవు" అనునది మూడవ సిద్ధాంతము. చూచితిరా ! మనమిచ్చట యెంతసమీపమునకు వచ్చితిమి ! 'నే నతనివాడనే' అన్నదానిలో భగవంతుడు దగ్గర లేడు ; దూరముగా నెచ్చటనో యున్నాడు. 'నేను నీవాడనే' యన్నచోట ముఖాముఖిగా వచ్చితిమి ; సమీపమునకు చేరుకొంటిమి. ఈ మూడవస్థితిలో యిద్దరును కలుసుకొనుచున్నాము. ఒకరిలో నొకరు లీన

మగుచు నొకటి యగుచున్నాము. ప్రియు లిద్దరును ప్రేమ లో లీనమయిరి. రాధాకృష్ణు లేకమయిరి. వేదాంతము సాధింపబడినది ; గ్రహింపబడినది. దీపపురుగు దీప మును చేరి, చేరి దీపములోపడి దీపమయిపోవుచున్నది. ఉపనిషత్తు (వేదాంతము) అనగా జ్యోతులకెల్ల జ్యోతి యైన యా పరంజ్యోతియొక్క (ఉప) సమీపమును చేరి చేరి (ని) భిన్నత్వము, ద్వైతము అను భేదబుద్ధిని (షత్) నాశనముచేయుట. అనన్యమైన భగవద్భక్తు డత నిలో నైక్యమయి యప్రయత్నముగనే, యనైచ్ఛికము గనే "నేను అతనే" "నేను అతనే" "నేను అతనే" "నేను నీవే" "మనయిద్దరము ఒకటే" "నేను భగ వంతుడను" "నేను భగవంతుడను" అను నిరంతర భగవద్ధ్యానలోలుడగుచుండును. ఇదియే మతముయొక్క పరమావధి ; ఇదియే పరమభక్తి ; ఇదియే వేదాంతము (అనగా జ్ఞానపరిసమాప్తి). ఇక్కడ గమ్యస్థానమును

చేరుచున్నాము ; ఈ సిద్ధాంతములో కూడ నజ్ఞానమను తెరయున్నను లేనంతటి పలుచన చేయబడినది ; కాని కొందరాత్మవిశ్వాసము, అనన్యభక్తి, ఏకాగ్రితలేని వారై తెరను పూర్తిగా తొలగింపలేక పరిపూర్ణబ్రహ్మా నందసౌఖ్యమును బడయజాలరు. కొందరీవిశ్వాసమును తొలుత బుద్ధిచే గ్రహించి మెల్లమెల్లగా భావపరిపూరితులై నిత్యకర్మకలాపమున ననుభవమునకు తెచ్చుకొనుచు బ్రహ్మానందము ననుభవింతురు. బ్రహ్మమే యగుదురు. వీరే జీవన్ముక్తులు. ముఖ్యముగా బుద్ధిచేతనే అజ్ఞానమను తెర యంతకంతకు సంస్కరింపబడుచుండును ; అది హృదయసంతాపముచే పూర్తిగా తొలగింపబడును.

ఈ మూడువిధములైన యవస్థలను మనమిప్పుడు చూచియున్నాము. ఆయాస్థితులలో నున్నవారెట్లు మధ్యమధ్య నడ్డుతగులుచుండు నజ్ఞానమను తెరను తొల

గింపగలరో నిదర్శనపూర్వకముగా చూచెదము.

ఒకకన్య తన ప్రియుని నే కాంతయు ప్రేమించ నంత యనన్యభక్తితో ప్రేమించుచుండెను; ఆమె శరీర మంతయు ప్రేమమయ మయ్యెను. ప్రతిరక్తబిందువు, ప్రతిస్వేదకూపము, ప్రతిరక్తనాళము "ప్రియుడు" "ప్రియుడు" అని తపించుచుండెను. ఒకప్పు డామెకు గొప్ప వ్యాధివచ్చుటచే ననేకమంది ఘనవైద్యులు వచ్చి చికిత్సకు సాధనముల నారయుచుండిరి. చివర కామె శరీరమునుండి కొంత రక్తమును తీసివేసిన గాని వ్యాధికుదరదని నిర్ధారణ చేయబడెను. వెంటనే సూది లామె శరీరములోని కెక్కించబడెను; కాని యీామె శరీరమునుండి యొక్క రక్తపుచుక్కైనను రాకుండెను; కాని అదేమి చిత్రమో! ఆసమయముననే యీామె ప్రియుని శరీరమునుండి రక్తము ప్రవహింప జొచ్చెను. ఆహా! ఎంతయద్భుతమైన యైక్యత! ఇదియొక గాథమాత్రమే

యని మీరనవచ్చును. ఇది సత్యమే కావచ్చును. గాఢా నురాగబద్ధులైన వా రింతటి యవస్థకు రాకపోయినను తమ జీవితములలో నిటువంటి యనుభవములు కలవారు లేకపోలేదు. ఆకన్య తన శరీరమునే మరచిపోయి తన భర్తశరీరమునే తన శరీరముగా చేసికొనెను; ప్రియుడు తన ప్రియురాలి ప్రేమలో లీనమైపోయెను. రెండు శరీరములును ఏకమైపోయెను.

భగవంతునితో పొందు నిట్టి యైక్యతకే మతమని పేరు. నాశరీరమతని శరీరము కావలెను; అతని యాత్మ నాయాత్మ కావలెను. మతము సిద్ధించవలెను.

యోగవాసిష్ఠములో నొక కథ కలదు. ఒక ప్రియురా లగ్నిహోత్రములో త్రోయబడెను. కాని యగ్నిహోత్రి మాామెను దహింపదాయెను; ఆమె ప్రియుడుకూడ నగ్నిహోత్రమున బడవేయబడెను. కాని అతని శరీరముకూడ యథాప్రకారముగనే యుండెను. అగ్ని

హాోత్రియు వా రిరుపురను డహింపజాలక పోయెను. వారు గంగాశోయములలో త్రోయబడిరి. ఆతల్లికూడ వారిని ముంచివేయక పోయెను. వారిని పర్వతాగ్రిము లనుండి క్రిందకు త్రోసివేసిరి. కాని ఒక్క యెముకైనను విరుగలేదు. ఎంత చిత్రిము ! దీనికి కారణమేమి? అప్పుడు వారు దాని కేసమాధానమును చెప్పజాలకుండిరి. వారు తమ్ము తాము మరచి పోయిరి. తరువాత వారిని ప్రిశ్నింపగ వారొకరి కొకరు విశ్వతుల్యులనియు, విశ్వమే యనియు, విశ్వమంతయు నొకరిలో నొకరు చూడ గలిగితి మనియు చెప్పిరి. వారికి నిప్పు నిప్పు కాదు. నిప్పు ప్రియునకు ప్రియురాలి వలెను ప్రియురాలికి ప్రియునివలెను కాన్పించెను. నీరు నీరు కాదు; రాళ్లు రాళ్లు కావు; శరీరము శరీరము కాదు; సర్వత్రి ప్రియుడు ప్రియురాలు ద్యోతకమగుచుండెను. ఇక వారి కపకారమును కలిగించు వారెవరు ? ప్రియులు తమలో

అతని కపకారము చేసికొను టెట్లు సంభవించును?

ప్రహ్లాదచరిత్రను మన మెరుంగమే! "పానీయంబులు ద్రావుచున్, కుడుచుచున్ భాషించుచున్ హాసలీలానిద్రాదులు సలుపుచున్........" అని సర్వత్ర విష్ణుమయమునే చూడగలిగిన ప్రహ్లాదుని యగ్నిజ్వాలలు దహింపగలిగెనా? నీరు మ్రింగివేసెనా? అతనికి నిప్పు నీరు మొదలగు పంచభూతములును కూడ యెట్టి యపకారమును చేయలేదు. వాటియథార్థతత్త్వము గ్రహింపబడెను. ఆబాలుడు తన నిజతత్త్వమునకు రాగలిగెను. అతనికి "సర్వం ఖల్విదం బ్రహ్మ" అంతయు ప్రేమయే! పొడుచుట, దూషించుట, భయపెట్టుట, అగ్నిహోత్రములు, కత్తులు, పర్వతములు మొదలగునవన్నియు స్వర్గము తప్ప మరేవియు కాజాలవయ్యెను! ఇక నతని కపచారము చేయునదేది కలదు?

హిమాలయ పర్వతారణ్యములలో నొకఋషి

గంగయొడ్డున కూర్చొని తపము నొనర్చుచుండెను. అవ తలియొడ్డున కొందరు మునులు 'శివోహం' 'శివోహం' 'శివోహం' అని ధ్యానము చేయుచున్న యాఋషిని చూచుచుండిరి. 'శివోహం' అనగా నేను భగవంతుడను అని యర్థము. ఇంతలో నెక్కడ నుండియో యొకపులి వచ్చెను. అది యాఋషిపై నుఱికి యతనిని నోటకరచు కొనెను. కాని యతడు యథాప్రకారముగ నే 'శివోహం' 'శివోహం' అను మంత్రమును నిశ్చింతగా జపించుచుం డెను. ఆపులి యతని కాళ్లను, చేతులను చీల్చివేయు చుండెను; అప్పటికి నతడట్టే యనన్యచింతతో జపించు చుండెను. ఆహా! ఏమి యాశ్చర్యము! ఈప్రపంచము న నతని కన్యమైన దేదియును లేదు; సర్వమును బ్ర హ్మమే! సర్వమును తానే! ఇది శూన్యవాదము కాదు; ఇదియే పరమావధి; ఇదియే పరిపూర్ణజ్ఞానము; ఇదియే మతము. ప్రియు లిట్టి యనన్యప్రేమతరంగములం దోల

లుండునపు డొకరిలో నొకరు లీనమగుట లేదా? స్త్రీ తన చిన్నిబిడ్డను ముద్దిడుచు తానే యిక్కడ ప్రతిబింబించుచున్నట్లానందించుటలేదా? తన రక్తమే తన మాంసమే, తన యస్తులే రెండవ తానైన ట్లనుభవించుట లేదా? ఆమాతాశిశువుల ప్రియోజనము లేకపైపోయినవి; అవి రెండుకావు; ఒకటే. ఆపరాత్పరుని చేబట్టుచు, నాశ్లేషించుచు, బరిణాయమగుచు ననన్య చింతాక్రాంతుడవై యతనిలో లీనమై, యేకమై, ద్వైతమునకు తావులేకుండ చేసికొనుము. "ఓభగవానుడా! భవదధీనుడను! నీసంకల్పము నెరవేరునుగాక!" అనుటకంటె "నాసంకల్పమే నెరవేరుచున్నది" అను పరమానందమును పొందుము!

ఒక గోపిక కృష్ణునియం దతిగాఢానురాగబద్ధమైయుండెను. ఒకనాటి సాయంకాల మామె దీపమును వెలిగించి తెచ్చెదనను వ్యాజముచెప్పి యాలీలామాను

ష విగ్రహమును తనివితీర చూచుటకు కృష్ణునింటకు బోయెను. ఆమె కృష్ణునింట వెలుగుచున్న ప్రమిదెకు తన చేతిలోనున్న ప్రమిదెను జేర్చెను; వెలుగుచున్న వత్తి తన ప్రమిదెలో నున్న వత్తి నంటించవలెను. కాని యామె యాశిఖిపింఛమౌళిని, మామురళీ మనోహరుని, యాస్త్రీహృదయ నవనీతచోరుని రెప్పవాల్పక చూచు చుండెను. ఆమె తన్ను తాను మరచిపోయెను. చేతనున్న వత్తి వెలుగుటకు మారుగా నామె చేయియే యంటుకొ నెను. వేళ్లు కాలిపోవుచుండెను; కాని యామె కదేధి యును తెలియనే తెలియదు. ఆమె నేత్రకమలములు కృష్ణవిగ్రహముపై లగ్నమయ్యెను. ఆమె యెంతసేపటి కిని యింటికి రాకుండుటచే నామె తల్లి యామెకొరకు వెదకికొనుచు కృష్ణునింటకు వచ్చెను. ఆమె వచ్చుసరికి కుమార్తె వ్రేళ్ళులంటుకొనిపోవుచుండెను; ఆకన్యకుమా త్రి మాసగంతి తెలియనే తెలియదు; అదిచూచి తల్లి

గుండెలు బాదుకొనుచు, రోదనచేయుచు బిగ్గరగా నేడ్వ సాగెను. అప్పు డా పిల్లకు తెలివివచ్చెను. ఇట్టి గాఢాను రాగములోనే, యిట్టి దివ్యప్రేమలోనే ప్రియు లిద్దరు సౌందర్యములలో లీనమగుదురు. "వాడే నేను" "నీవే నేను" ఇదియే మూడవయవస్థ; దీని తరువాత యవస్థలో నీశబ్దజాలముకుకూడ తావు లేదు. అంతా మౌనమే! ఈకథలన్నియు మతాభివృద్ధియొక్క మూడవ యవస్థను తెలియజేయును. "నేను నీవాడను" "నేను నీవాడను" అను రెండవయవస్థకుకూడ కొన్ని యుదాహరణములను చూపెదను.

ఇద్దరువిద్యార్థులొక గురువును చేరి తమకు మతోపదేశమును కలిగింపవలెనని వేడుకొనిరి. వారిని గురువు పరీక్షించిన గాని మతబోధ చేయజాలనని యా గురువు వారిద్దరకును చెరియొక పావురమునిచ్చి మీరు [illegible] లెవరును చూడకుండ వీటిని చంపి తెండని

యాజ్ఞాపించెను. ఒక విద్యార్థి వెంటనే యొకరాజవీధిలో నికి బోయి, జనము కిటకిట లాడుచు బోవుచుండ నొక్క ప్రక్కకు పోయి నెత్తిపై నొకబట్ట కప్పుకొని, పావురమును తీసి మెడనులిమి చంపివేసి గురువుగారి వద్దకు పరుగెత్తి "స్వామీ! స్వామీ! యిదుగో! మీయాజ్ఞను నెరవేర్చినాడను" అని చెప్పెను. "నిన్నెవరును చూడకుండగనే నీ వాపనిని చేసితివా?" అని యతడడుగ నావిద్యార్థి "అవును" "అట్లే చేసితిని" అనెను. "సరే! నీసహాధ్యాయి డేమిచేసెనో చూడవలెను." అని గురువుచెప్పెను.

రెండవవిద్యార్థియొకసాంద్రతరనిర్జనారణ్యమధ్యమునకుపోయి యిటునటు జూచి ప్రదేశమంతయు నిశ్శబ్దముగా నుండుటను గాంచి చీమకాలిదుటకైనను వీలుగానిచోట నాపావురమును చంపవలెనని పైకి తీసెను. అతడు దానిమెడను నులుముటకు యత్నించెను! కాని

యీపావురముయొక్క నేత్రకమలములనుండి యెవరో తొంగిచూచుచుండుట నతడు గాంచి దానినిచంపుటకు భయభ్రాంతుడయ్యెను. గురువుగారికోరినషరతు చాల కష్టమైనదనియు, నసాధ్యమనియు నతనికప్పుడు తట్టెను! అతని కావాపురము కండ్లలోకూడ సాక్షియున్నట్లు, చూచువాడున్నట్లు గోచరమయ్యెను. "అయ్యో! నేనొంటరిగాలేనే! నేనిచ్చటనున్నను నన్నెవరును చూడజాలని స్థలమునలేనే! నన్నిచ్చటకూడ చూచుచున్నవాడు కలడు! నేనేమి చేతును? ఎచ్చటకుబోదును?" అతడిట్లనుకొని పోయిపోయి మరియొక కీకారణ్యమును జేరుకొనెను. అక్కడకూడ నతడాపావురమును జంపయత్నింపగానానేత్రద్వయ మతనిని చూచుచుండెను. ఆపావురములోనే సాక్షియుండెను. అతడెన్నిసారులు ప్రయత్నించినను లాభములేకపోయెను. ఎందుబోయినను నిష్ఫలమయ్యెను. గురువుగారి షరతును చెల్లించుట సాధ్యము

కాకపోయెను. విఫలమనోరథుడై, హృదయసంతాపభర మున కృంగి యతడు గురువును జేరి పాపురమును వానికి సమర్పించుచు స్వామీ! స్వామీ! నేను మీాషరతును చెల్లింపజాలను! నాకు బ్రహ్మజ్ఞానమును ప్రసాదింప వేడుకొనుచున్నాను. ఈపరీక్ష నాకు దుస్సాధ్యము; నేను దీనికి తాళజాలను. నాయెడ దయామయుడవై యీదివ్య జ్ఞానమును ప్రసాదింప వేడుకొనుచున్నాను. నేనుదీనికొరకు పరితపించుచున్నాను." అనిచెప్పెను. అప్పుడాగురువు వానినెత్తికొని, లాలించి, విచారము నుపశమింపజేసి యిట్లుహితబోధచేసెను. "కుమారా! నీ వాపక్షికన్నులలోనున్న సాక్షిని చూడగలిగినట్లే నీవెచ్చటనున్నను, మోహావేశముచే నీవేయకృత్యమును చేయనున్నను అపరాత్పరుని, ఆదివ్యసాక్షిని జ్ఞాపకమునకు తెచ్చికొనుము; అతడు లేనిస్థలమే లేదు. నీవాసించు స్త్రీలోనున్న దివ్యసాక్షిని గుర్తించుము. ఆమెకళ్ళలోనుండికూడ నీ

గురువు నిన్ను చూచుచుండుటను గ్రహింపుము. ఆపరా త్పరుడు, నీగురుశ్రేష్ఠుడు, నిన్నెప్పుడును చూచుచు న్నాడు; నీవెప్పుడు నాతనిసమక్షముననున్నట్లే ప్రవర్తిం పవలెను; అతడు నీకు ముఖాముఖిగనే యున్నాడు. నీవెప్పుడు నతనిదృష్టిలోనే యున్నావు."

నేపిల్సుపట్టణములో బ్రహ్మాండమైన చిత్రప్రద ర్శనశాలకలదు; ఆసౌధాగ్రమున నొక సుందరమైన దివ్యవదనాంభోజ మమర్చబడెను; ఆప్రదర్శనశాలలో మన మెచ్చటనున్నను, అడుగుభాగముననున్నను, పైకె క్కినను, యేమూలకుపోయిచూచుచున్నను మనల నా పవిత్రదివ్యనేత్రములు చూచుచునేయుండును. ఈరెం డవయాధ్యాత్మికావస్థలోనున్నవారు తమకు తాము ద్రోహులుకాకుండ నుండుచో నెల్లపుడు నాపరాత్పరు నిదృష్టిలో నుండుదురు; పర్వతగుహాలలో డాగినను, అం తఃపురములలో నున్నను మగేనిర్జనారణ్యసీమలలో ను

న్నను వానిచే చూడబడుచు, పోషింపబడుచు, నభి
వృద్ధిగాంచుచుందురు.

"నేనతనివాడను" "నేనతనివాడను" అనునది
మొట్టమొదటి యాధ్యాత్మికస్థితియని చెప్పియున్నాము.
ఇది చాల ప్రాథమికస్థితిగా కాన్పించును. కాని యీ
యాధ్యాత్మికాభివృద్ధికూడ చులకనగా నలవడునదికా
దు. దీనిని గ్రహించు టెంతకష్టమోకదా! దీనిని గ్ర
హించి పరిపూర్ణభక్తి, విశ్వాసము లుంచి, యేకాగ్రత
తో నీవిశ్వాసము నాచరణకు తెచ్చుచు ప్రతిరక్తబిం
దువు, శరీరమ తయు, నాపాదమస్తకము నీభావముతో
నే ప్రతిధ్వనించునెడల నీప్రపంచములో నే యట్టివాడు
జీవన్ముక్తు డగుచున్నాడు! బ్రహ్మ మగుచున్నాడు!

ఒకమహర్షి తన చిన్నతనములో ధన, ధాన్య
ములను, యాహారమును బీదలకు పంచిపెట్టుటకు ని
యోగింపబడును. ఆతనివద్ద కనేక బిచ్చగాండ్రు వచ్చు

చుండిరి. అతడు వారందరకును పదమూడు తవ్వలచొ ప్పున పిండి కొలిచి యివ్వవలెనని యాజ్ఞాపింపబడెను. ఆతడు ఒకటి, రెండు, మూడు నాలుగు అని బిగ్గరగా లెక్కపెట్టుచు వారి కిచ్చుచుండెను. ఇట్లు పండ్రెండు వరకు లెక్కించియిచ్చెను. పదుమూడవది యివ్వవలసి వచ్చెను. పదమూడును హిందూస్తానీభాషలో "తేరా" అని పిలుతురు. "తేరా"కు మరియొక అర్థముకూడ కలదు. పదమూడు ఒకయర్థము; రెండవది నేనునీవాడను." "నేను నీవాడను" నేనా పరాత్పరుని వాడను; నేనతని యంశమును; అతనివాడను." అతడు పండ్రెండులెక్కించి యీ పదమూడవదానిని కొలిచి "తేరా" "తేరా" అని యనుచుండ నాధ్యాత్మికతరంగము లుప్పొంగి తన శరీరమునే యాపరాత్పరుని కర్పించెను. అతడు తన్ను తాను మరచిపోయెను; అత డీప్రపంచమునే విస్మరించె ను. అతడు తన నిజతత్త్వమును గ్రహించెను. ఇట్టి తన్మ

యత్నములలో నతఁడు 'తేరా' 'తేరా' 'తేరా' 'తేరా' యని లెక్కించుచును బ్రహ్మానందపరవశుఁడై పడిపోవువరకు నటించుచునే యుండెను. చూచితిరా! ప్రాథమికావస్థలో నున్నవారుకూడ నిజతత్త్వమును గ్రహించుచో నెట్టియత్యుత్తమస్థితి కైనను పోఁగలరు. విశ్వాసము; భక్తి; శ్రద్ధ; యివియే చాలప్రాముఖ్యములు. ఆపరాత్పరుని వంచనచేయుటకు చూడరాదు; ఈశ్వరార్పణమైనదానిని మరల స్వార్థపరత్వముచే స్వీకరింపరాదు. మాటలకును, చేతలకును నెడముండరాదు. ఒకసారి "నేను నీవాడను" అని దేవాలయములో కాని మఱెచ్చటను కాని మన ముచ్చరింతుమేని మన మాసౌఖ్యము ననుభవింపవలెను; ఆభావము పూర్తిగా హృదయములో పల్లవించి ఫలపుష్పసమన్వితము కావలెను. ఇదియే మతము.

ఈప్రపంచములోని మతములన్నియు "తస్యైవాహం" "తవైవాహం" "త్వమేవాహం" అను మూఁడు

తరగతులకిందను చేరుననని యిదివరకే తెలిసికొంటిమి. సిద్ధాంతములంలోనివి మొదటిదానికన్న రెండవది; రెండవదానికన్న మూడవది మిన్నయగుచున్నవి. కాని యీ మూడుసిద్ధాంతములలోనుకూడ మనము యదార్థమైన యాధ్యాత్మికతత్త్వము ననుభవింపవచ్చును.

భారతీయుల విశ్వాసముప్రకారము మొదటితరగతిలోనుండి యదార్థమైన యాధ్యాత్మికానుభవముకలవారీజన్మలోనో లేక మరియొకజన్మలోనో తరువాతమెట్టుకు వత్తురు. మరల యీరెండవమెట్టులో యదార్థమైన యాధ్యాత్మికానుభవమున్నచో నీజన్మమునో లేక మరియొకజన్మంలోనో మూడవయవస్థకు మెల్లమెల్లగా జేరుకొనును. "నేనే నీవు. నీవే నేను" "నేనే బ్రహ్మము. బ్రహ్మమే నేను" ఈస్థితికి వచ్చుటతోడనే యికజన్మయుండదు. అతని కిక మోక్షమే! మోక్షమే! మోక్షమే! మానవుడప్పుడు భగవంతుడే! భగవంతుడే! ఇదియే యతని పరమావధి! ఓం! ఓం! ఓం!

సత్యపథము.

సత్యపథమనగా సత్యముయొక్క మార్గము; సత్యముకు మార్గము అని భావము; కాని యీశీర్షిక కర్థమే లేదు; ఇట్టి నామకరణముసు లే పొరపాటు. సత్యము దూరము అనునవి విరుద్ధపదములు; సత్యము దూరము లో లేనప్పుడు దానికి మార్గమనుటలో నర్థమేమున్నది? సత్యము నీలోనే యున్నది; నీయాత్మలోనే యున్నది. నీవు సత్యములోనే యున్నావు; నీవేసత్యము! సత్యముకు మార్గమని ప్రయోగించు టెంత వెర్రితనము! నీవు నీబ్రహ్మత్వమును, నీదివ్యత్వమును గ్రహించుటయనునదొక పనికాదు; ఇందు నూతనముగా సాధింపబడవలసిన దేదియును లేదు. నూతనముగా సృష్టింపవలసిన దేదియును లేదు! అది యిదివరకే సాధింపబడినది! "తత్త్వమసి" నీవిదివరకే బ్రహ్మముకాని నీచుట్టును నీవల్లుకొనివచ్చిన కామపాశములను మాత్రము నీవిప్పుడు త్రెంచుకొ

నవలసి యున్నది. ఇట్లు నీవు తెచ్చిపెట్టుకొనినవాటిని పారద్రోలుట తప్ప నీవు క్రొత్తగా కృషిచేసి సంపాదించుకొనవలసిన దేదియును లేదు! స్వయంకృతమును మరచిపోవుచున్నాము! కాని మన పాశములను మనము త్రెంచుకొనుట చాలమంది కసాధ్యముగనే యుండును. మన రాగద్వేషములు, కామక్రోధములు, మదమాత్సర్యములు మొదలగునవే మన శత్రువులు; మన సంకెలలు; మన మేర్పరచుకొన్న బంధనములు; ఉరిత్రాడులు. ఇవి మిమ్ము పరాత్పరుని చూడలేకుండ చేయుచున్నవి. ఈ బంధిఖానానుండి మీరు బయటబడవలెను. మీరొక్కేసారి యిద్దరుప్రభువుల నెట్లు కొలువగలరు? భాగ్యదేవతను భగవంతుని యొక్కేసారి యారాధించుట శక్యముకాదు. ఒకవంక కామక్రోధములకు బానిసలగుచు నొకవంక విశ్వమంతకును ప్రభువగుట యెట్లు సాధ్యముకాగలదు? సత్యమును తెలిసికొనుటయనగా నీవిశ్వమున

కంతకును పరిభవగుటయే! కామాంగులను కలిగియుం డుట బంధనములను, దాస్యమును, ఐహికశృంఖలములను, విషయపాశములను శిరసావహించుట కాదా! ప్రతివాని కిని సత్యమును గ్రహించవలెననియే యుండును; ప్రతి వాడును బుద్ధుడు కావలెనని కోరును; కాని దానికి పడ వలసిన శ్రమను, చెల్లించవలసిన మూల్యమును చెల్లిం చుట కొక్కడును సిద్ధపడడు! భారతదేశములో నొక గొప్పవస్తాదుండెను. అతడొక తురకునివద్దకు బోయి తనచేతిపై నొక గొప్ప సింహవిగ్రహమును పచ్చ బొట్లతో చిత్రింపుమని యాజ్ఞాపించెను. ఆ వస్తాదు సింహలగ్నమందు పుట్టెనట. సింహలగ్నమందు పుట్టుటచే నవకిపరాక్రమశాలి యగునని జ్యోతిష ము కలదట! పుట్టుకలోనే సింహమై పుట్టెను కనుక సింహచిహ్నమును చేతిపైనుంచుకొనవలెనని యతడు కోరెను. మంగలి సూదెతీసుకొని పొడువనారంభించె

ను. సూదెతగులుటతోడనే యతడు గోలపెట్ట నారంభిం చెను. "వద్దు! వద్దు! ఆగుము! ఆగుము! నీవేమిచేయబో వుచున్నావు?" అని యాపురుషసింహము మంగలి నడిగె ను. "నేను సింహముయొక్క తోకను చిత్రించుచున్నా ను." అని యతడు చెప్పెను. "ఓరి ! వెర్రివాడా ! నవ నాగరికు లీరోజులలో తమ గుఱ్ఱములు, కుక్కలు మొ దలగువాటితోకలను కోసివేయుచుండుటను నీవెరుగవా? తోకలేనిసింహమే చాల భయంకరముగాను గంభీరము గాను యుండును. కనుక తోకయక్కరలేకుండ సింహ మును చింత్రించుము." అని యావస్తాదు చెప్పెను. మంగలి యట్లే చేసెదనిచెప్పి మరల పొడుచుచుండెను. అత డాబాధ సహింపలేక "ఆగు! ఆగు! ఏమిచేయచు న్నావు?" అని మరలనడుగగా "సింహముయొక్కచెవు లను చిత్రించుచున్నాను." అని మంగలి బదులుచెప్పె ను. "ఓరి మూర్ఖశిరోమణీ ! నవనాగరికులు కుక్క

లకు చెవులను కోసివేయుటనీవు చూడలేదా? కుక్కలకు పొడుగుచెవు లుండనీయరు. చెవులులేని సింహమే మంచిజనసత్వములను కలిగియుండును. కనుక చెవులక్కరలేదు." అట్లేయని మంగలి మరల పొడుచుచుండెను. ఈసారికూడ నతడు మండిపడి "నీవేమిచేయుచున్నావు?" అని యడిగెను. "నేను సింహముయొక్క నడుమును చిత్రించుచున్నాను." అని యతడు బదులుచెప్పెను. "ఓ [illegible]! నీవు మనకవులవర్ణనలు వినలేదా? సింహముయొక్క నడుము చిన్నదిగానుండును; లేనట్లేయుండును. [illegible] తెలియదురా? అదికూడ ననవసరమే! [illegible] ప్రాణము విసిగి రంగులను, సూదును [illegible] యును.

చూచితిరా! సింహరాశికి చెందినాననియు, వస్తాదుననియు సింహము నేననియు డంబములుకొట్టుచున్న యీతడు తన చేతిమీద సింహవిగ్రహమును పొడిపించు

కోస నుత్సహించును గాని సూది తగులుటచే గడనే బా
ధను సహింపలేక గంతులు వేయును! ఈ ప్రపంచములో
సాధారణముగా భగవంతుని చూడఁగోరువారిలో, వే
దాంతమును గ్రహింప ప్రయత్నించువారిలో, స్వర్గము
సంతను సాధింపఁబూనువారిలో చాలమంది ద్రోహులై
యుందురు. ఇట్టివారీధర్మదేవత యనుసింహమును తమ
పై చిత్రింపవలసిన సమయము వచ్చినప్పుడు బాధకు
తాళజాలక పారిపోవుచుందురు. వారీబాధకు మాత్ర
మొల్లరు. “నా కావస్తువు కావలెను. మూల్యము మాత్ర
ము నేను చెల్లింపను!” ఇదియే వీరితత్త్వము.

నీవు సత్యము నాగయగోరుదువేని, బ్రహ్మజ్ఞా
నమును బడయగోరుదువేని నీలోనున్న రాగద్వేషములు,
కామక్రోధములు, సమస్తవాంఛలు మొదలగు వాటి
నన్నిటిని నీనుండి పూర్తిగా పెరికివేయవలెను. వాటిని
చీల్చివేసి సీదరికి రాకుండ చేయవలెను. పశుప్రాయు

మైన, అమానుషమైన, రాగాదులను పారద్రోలి నీవు
పవిత్రుఁడవు కావలెను. పవిత్రత ! పవిత్రత ! ఇదియే
నీమూలమంత్రము. ఏమియు చేయకుండ, తగిన మూ
ల్యమును చెల్లింపకుండ నీవెట్లాపరాత్పరుని చేరగలవు?
నీజన్మహక్కు నెట్లు తిరుగ సంపాదించుకొనగలవు?
ఎవరి హృదయాబ్జము లతిపవిత్రములో వారే భగవం
తుని చూడగలరు! వారే ధన్యాత్ములు ! పవిత్రతలేక
హృదయనైర్మల్యము అనగా నేమి? విషయసౌఖ్యము
లను విడిచిపెట్టుట మాత్రమే పవిత్రత కానేరదు. అది
యంతకంటెను చాల మిన్నయైనది ! ధన, కనక వస్తు
వాహనముల యెడల గాని, పుత్రమిత్ర కళత్రాదుల
యెడల గాని, ఆశ్వాదిమృగాదుల యెడల గాని మరే
వస్తువుపట్ల గాని మనకుండు యనురాగమే పరిపూర్ణ
సత్యమును గ్రహించుట కడ్డుతగులుచుండునని మీరెప్పు
టికైనను కనుగొనగలరు. అదికూడ వ్యభిచారమంతటి

సాహసమే యను సంగతిని మీరు గ్రహింపగలరు. ఈ ప్రాపంచికవిషయములందసంగియగుటయే పవిత్రత యనుదాని కర్థము. సన్యాసము! వైరాగ్యము! సంగ రహితులే ధన్యాత్ములు! వారే భగవంతుని చూడ గలరు!

అట్లాంటా యనునామె యొక సింహబలునితో పందెము వేసెను. ఆమె తనతో సమానముగా పరువె త్తువా డెచ్చటను లేడని ప్రఖ్యాతిగాంచెను. ఆమె యెం తటి బలశాలినైన నోడించి ప్రపంచవిఖ్యాతిని బడసెను. కాని యితడు తన యిష్టదేవతను ప్రార్థించి యట్లాంటా ను జయించు మార్గమును తనకు తెలియజేయుమని వే డుకొనెను. ఆమె యతని కొక చక్కని సలహా నిచ్చెను. "అట్లాంటాతో పందెమువేసి మీరుపరువెత్తవలసినమా ర్గము పొడుగునను బంగారు యిటుకలను వెదచల్లుము" అని యామె సలహానిచ్చెను. అట్లాంటా నోడించుటకంత

కంటె వేరొకమార్గ మాదేవతకుగూడ తోచలేదు. అతడట్లు చేసి యామెను తనతో పందెమువేయమని సవాలు చేసెను. వారిద్దరును పరుగెత్తనారంభించిరి. కాని యతడామెకంటె చాలబలహీనుడగుటచే వెనుకపడిపోయెను. ఒక్క నిమిషములో నామె యతనికంటికి కానిపించకుండపోయెను. ఇంతలో నామెకు త్రోవలో బంగారుయిటుకలు కానిపింప నారంభించెను. ఆమె వాటికొరకాసపడి వాటినేరుకొనుచు వడిగట్టనారంభించెను. ఆమె వాటి నేరుకొనుచుండ నాపురుషు డామెను కలుసుకొని యామెకంటె ముందరకూడ పోవుచుండెను. ఆమెయొక్క నిమిషములో తిరుగ వానిని త్రొక్కివేయుచు ముందుకు పోవుచుండెను. ఇంతలో నామె మార్గమున కిరువైపులను మరల బంగారుయిటుకలు కానిపించుచుండెను. ఆమె వాటినన్నిటిని యేరుకొనుచుండెను. మరల నాతడామెను కలుసుకొనుచుండెను. ఆమెమరల యతనినోడిం

ను చుండెను. ఇట్లుండ నామెకట్టిన బంగారు యిటుకల మూటల బరువెత్తజొచ్చెను. ఈమూట మోసికొనుచు వాని నోడించుట దుష్కరమయ్యెను! చిట్టచివరకతడే వి జయుడయ్యెను. ఆబంగారు యిటుకలన్నియు నతనివైయి పోయెను. అట్లాంటాను కూడ నతడు జయించుకొనెను. ఆమెయతనికి సమర్పింపబడెను. సర్వము నతనిహస్తగత మయ్యెను.

సత్యపథమునబోవువారిలో చాలమంది ట్టివారే యుందురు. మనమొకసారి ధర్మమార్గమునుబట్టి పోవున పుడు త్రోవలో మనకనేక యంతరాయములు గల్పింప బడును. విషయసౌఖ్యములు మనల నెదుర్కొనును. ప్రాపంచికపాశములు మనలను చుట్టవేయును. నీవు వా టినేగుకొనుట కొకసారి పాల్పడుదువేని, వెనుకంజవే తువేని యిక నీకు జయముకల్ల. నీవాలస్యముచేయుచు పండెమును పోగొట్టుకొనుచు, వెనుకబడి నీసమస్తము

నుకూడ నష్టాంటావలెనే భోగోల్బుకొనుచు హతభాగ్యుడ వగుచున్నావు. నీమార్గము కంటకచ్ఛన్నమగుచున్నది. ప్రాపంచిక పాశములకును, విషయసౌఖ్యములకును, చోటిచ్చుచో, మీకోటులు తథ్యము! తథ్యము! మీరు ప్రాపంచిక సౌఖ్యములలో మునిగిననాడు ధర్మము సత్యము, మీచేతులనుండి జారిపోవును. మీకది దొరకనేరదు. రాముడు మీకు సత్యమునే యెరుకపరచుచున్నాడు! మాకు బ్రహ్మజ్ఞానము కావలెను! బ్రహ్మజ్ఞానము కావలెను. అని యనేకమంది రాముని వేధించుచుందురు.

ఈక్షణికమునే మీకది ప్రాప్తించగలదు. సంగమును వీడుము; దానిని పారద్రోలుము. దానితోపాటు యీర్ష్యా, ద్వేష, మాత్సర్యాదులనుగూడ పరిత్యజింపుము. ఈర్ష్యా, ద్వేషము అననేమి? అవి తల్లక్రిందులుగానున్న సంగము తప్ప మరేమియు కావు. మన మొకరిని ద్వేషించుటకు

కారణము మరియొకదానికి సంగులమగుటేతప్పు మరేమి యున్నది? అయితే మేము మాపుత్రులను, మాతాపితృలను, భార్యాభర్తలను విడనాడుకొను టెట్లు? అని మీరు ప్రశ్నింపవచ్చును. దానిని మీరే నిశ్చయించుకొనవలసియున్నది. మీ మీ మార్గములను, సాధనలను మీరే నిర్ణయించుకొనవలెను. సత్యము లేక భగవంతుడే మీతండ్రియగుగాక! సత్యమే తల్లియగుగాక! సత్యము లేక భగవంతుడే మీభార్య, పుత్రులు, గురువు, తాత, యిల్లు, వాకిలి, ధనధాన్యాదులు మొదలగున వన్నియును నీసర్వస్వమును యగునుగాక! ఈప్రపంచవస్తువు లన్నిటినుండియు, ప్రతిదానినుండియు నీబంధనములను, రాగద్వేషములను తెంచుకొని ఒక్క సత్యమునే ధ్యానము చేయుము! నీ దివ్యత్వమునే ధ్యానము చేయుము! ఇట్లు చేయుదువేని బ్రహ్మజ్ఞాన మొక్కత్రుటికాలములోనే యలవడగలదు.

మనదేశములో నొకసామెత గలదు. సత్యమును గ్రహించుటకు నీ వుత్సహించునప్పుడు నీ తండ్రియైనను నీ కాటంకములను కల్పించుచో వాని నతిక్రమించి ప్రహ్లాదకుమారునివలెనే ప్రవర్తించుము. నీ సోదరుడు నీ కడ్డుతగులు నేని విభీషణునివలెనే వానిని త్యజింపుము; నీ భార్యయైనను భర్తృహరివలె విడిచిపెట్టుము. నీభర్త నీ దివ్యజ్ఞానమున కడ్డువచ్చు నేని మీరానువలెనే వానిని లెక్కగొనకుము ; నీ గురువే నీ కభ్యంతరమైనను భీష్మునివలెనే నీవు వానినిగూడ విడనాడుము. వీ రందరికంటెను సత్యమే నీకు పరమమిత్రము ! సత్యమే పరమశరణ్యము ! బంధువులు, మిత్రులు, భార్యాభర్తలు మొదలగు బంధనము లన్నియు నొక్కత్రుటికాలము మాత్రమే యుండి నశించుచుండును. సత్యము నిత్యము నీలోనే యుండును. నీ నిజాత్మయే సత్యము ! నీ భార్యాబిడ్డలకంటెను, స్నేహితులకంటెను సత్యమే నీ కెల్లప్పుడును

సమీపమున నుండును. తల్లిదండ్రులకంటెను, బిడ్డల కంటెను, పాలకునికంటెనుకూడ సత్యమునే యెక్కువగా గౌరవింపును. ధర్మరాజు భార్యాసమేతుడై భీమార్జున నకుల సహదేవులతో మహాప్రస్థానమును సలుప హిమాలయశిఖరములను దాటిపోవుచుండెను. అతడు ధర్మపథమున బోవుచుండెను; సత్యము నన్వేషించుచుండెను అతడు ముందరపోవుచుండ ననుజులును భార్య వెనుక నతని ననుసరించుచుండిరి. భీమార్జున నకులసహదేవు లొకరి తరువాత నొకరు పోవుచుండిరి. ద్రౌపది చిట్టచివరనుండెను. కొంతదూరము పోవుసరి కామె కలసట కలిగెను. ఆమె ముందు కొక్కయడుగైనను పెట్టజాలక కాళ్ళు బొబ్బలెక్కుచు రక్తము కారుచుండ రోదనచేయుచు భర్తను పిలుచుచుండెను. ధర్మరాజు సత్యముపై దృష్టి నిలిపి తనయవధిని చేర నుత్సుకుడై పోవుచుండెను. అత డామెరోదనమును విని వెనుకకు

తిరుగక తనవద్ద కేక్షిన పరుగెత్తుకొనివచ్చినయెడల తా
నామెకు చేయూత నిచ్చి తీసికొనిపోయెదనని చెప్పెను.
కాని యామె యొక్క యడుగైనను ముందుకు వేయజాల
క నిలచిపోయెను. ఆమె ముందుకు పోజాలదు. ధర్మరా
జు ధర్మపథములో నొక్కయడుగైనను వెనుకకు వేయ
డు. చివర కామె ముందుకు పోజాలక నేలను గూలెను.
ధర్మరా జెంతమాత్రమును చలింపక తనభార్యకొరకై
నను సత్యపథమును వీడక ముందుకు పోయెను. నీపూ
ర్వజన్మలలో నీ వనేకవేల భార్యలను కలిగియుంటివి.
నీకు ముందు జన్మలున్నచో, నెంతమంది భార్యలుందురో
యెవరి కెరుక! వెనుక నీ కెంతమంది బంధువులుండిరి!
ఇకముందు నీ కెంతమంది బంధువులుందురో యెవరి
కెరుక? ఈ బంధనములకొరకు నీవు నీ సత్యమార్గము
ను విరమించుకొనరాదు. నీ భార్యకంటె సత్యములో
నెక్కువ గౌరవముకలదు! సత్యము మానవజాతి కంత

మును సంబంధించినది ; అది యన్నికాలములకును సం బంధించినది ; అది సనాతనమైనది. నీ ప్రాపంచిక బంధనము లట్టివికావు. అవి త్రుటిలో నశించునవిమాత్రమే ! నీ వాక్క-ధర్మమును తప్పక గ్రహింపవలసి యున్నది. నీ కేది మంచిదో, నీ కేది యదార్థమైన మంగళమును చేకూర్చునో నదియే నీ భార్యకును, నీ సహచరులకును కూడ మంగళప్రదమని యుష్మాటికిని గ్రహింపుము. ఇది పరమసత్యము ! నీభార్యకు దూరముగా నుండుట నీకు శ్రేయస్కరమగుచో నామెకును యిదియే శ్రేయస్కరమని గ్రహింపుము. ఇది యొక యమోఘమైన ధర్మము. నీ వెనుకనున్న దివ్యత్వమే నీభార్య వెనుకను యున్నది. ఇట్లు యుధిష్ఠిరుని భార్య పడిపోయెను. అతడు ముందుకు పోవుచు తనసోదరులను తన వెంటనంటి రమ్మనెను. అట్లు వారు మరికొంతదూరము పోయిరి. ఇంతలో సహదేవుడు పడిపోయెను. అతడు యుధిష్ఠిరుని

పిలిచి "నేను పడిపోతిని; నేను చనిపోవనున్నాను. నన్ను రక్షింపుము; రక్షింపుము" అని కేకలిడెను. కాని యతడు వెనుకకు మరలలేదు. "ఈ కొద్దిదూర మెట్లో కష్టపడి రమ్ము. తరువాత నిన్ను నేను తీసికొని పోయెదను" అని యతడనెను. సహదేవు డొక్కయడుగైన కదపలేకుండెను. ధర్మరాజు ముందుకు పోయెను. సహదేవుడు నేలగూలి చనిపోయెను. ఇంతలో మరియొక సోదరుడు పడిపోయెను. అతడుకూడ ధర్మరాజును వెనుకకు పిలిచెను. కాని యత డొక్క అంగుళమైనను వెనుకకు మరలిరాలేదు. ఈ విధముగా నతని సోదరులందరును మార్గమధ్యమున చనిపోయిరి. ధర్మరాజచంచలుడై తన ధర్మపథమున బోవుచు చిట్టచివరకు తన పరమావధిని చేరెను; అతడు సత్యదేవతను సమీక్షించెను. ధర్మదేవతయే యతనికి ప్రత్యక్షమయ్యెను. అతడు ధర్మరాజును తనశరీరముతోనే స్వర్గమునకు

రమ్మని యాహ్వానించెను. కాని యతని ప్రక్క నొక కుక్కయుండెను. "ఓ సత్యదేవతా! ఓ ధర్మదేవతా! నే నీస్వర్గమునకు రావలెనని నీవు కోరుదువేని నాతో నీకుక్కనుకూడ రానీయవలెను. నాతో నీకుక్కనుకూడ స్వర్గమునకు రానిమ్ము" అని యుధిష్ఠిరు డనెను. "ఓ యుధిష్ఠిరా! అ దెట్లుసంభవము కాగలదు? నీచ మైన యీకుక్కకు స్వర్గమునకు వచ్చు నర్హతలేదు. అది యింకను మానవాదిజన్మముల నెత్తవలసియున్నది. అది మానవజన్మ నెత్తి యతిపవిత్రజీవనమును చేసిన పుడే స్వర్గమునకు రాగలదు. ఈ శరీరముతో స్వర్గమునకు వచ్చుటకు నీ వొక్కడవే యర్హుడవు. ఈ కుక్క కట్టియర్హత లేదు." అని యా ధర్మదేవత బదులుపలికె ను. అప్పు డాయుధిష్ఠిరు డిట్లు నుడివెను. "ఓ ధర్మదేవ తా! నే నిచ్చటకు నీకొఱకే వచ్చితిని. కాని స్వర్గము కొఱకు రాలేదు. నీవు నన్ను లోకోత్తరమైన స్వర్గము

లోనికి గొంపోవ నెంచుచో నీకుక్కనుకూడ నాతో రానివ్వవలసియుండును. నాభార్య నాతో రాజాలక ధర్మమార్గమధ్యమున పడి చనిపోయెను. నాచిన్నిసోదరుడు నన్ననుసరింపజాలక మార్గమధ్యమున యలసి చనిపోయెను; నా తక్కినసోదరులగు తిరుగుడు నట్లే యయ్యెను. వారు నన్ను విడిచివేసిరి; వారు దుర్బలులైరి; అనేకమోహములకు లోబడి వాటికి దాసులైరి. కాని యీకుక్కమాత్రము నన్ను విడువక నాతో నింతవరకును వచ్చుచునే యున్నది. అది నాబాధలను, నాకష్టములను, నాశ్రమను, నావిచారములను, నాపోరాటములను నాతో సమముగా పంచుకొనుచు వచ్చుచున్నది. కనుక నది నాతో సమముగా నీస్వర్గమును కూడ యేల పంచుకొనరాదు? ఈకుక్క వచ్చుటకు నీలులేనిచో నాకట్టి స్వర్గమక్కరలేదు. నాకట్టిదానితో ప్రయోజనములేదు". ఆ ధర్మదేవత యుధిష్ఠిరు నీవరము తప్ప

ను గేవరము నైనను కోరుకొనుమని మరల ప్రార్థించెను. యుధిష్ఠిరు డంతుల కొప్పుకొనక "ఓ ధర్మదేవతా! నీతో నాకికపనిలేదు. నీవు సత్యదేవతవుకానేరవు. నీవు బ్రహ్మవు కావు సరికదా నీవొక బ్రహ్మరాక్షసివి కూడ కావ చ్చును. నీవే సత్యమగుచో నీవేల యిట్టి యక్రమము నకు, నిట్టియన్యాయమున కొడిగట్టుదువు. నీవు నాకొ క్కనికే యీస్వర్గసౌఖ్యమున కనుమతించి నాతో నష్ట కష్టములను, పడరానిపాట్లను పడిన యీకుక్కకుకూడ నాతో సమముగా స్వర్గసౌఖ్యము నీయకుందువేని నీ వె ట్లు సత్యదేవతవు కాగలవు? ఇది నీకెంతమాత్రమును యుచితముకాదు." అని ఖండలించెను. అప్పు డాసత్య దేవత తన నిజరూపమున ధర్మరాజుకు ప్రత్యక్షమయ్యె ను. ఆకుక్కకూడ తన నిజస్వరూపమును దాల్చెను. వి శ్వచక్రము నంతను పరిపాలించు పరమేశ్వరుడే యీశ్వా నరూపమును దాల్చెను. ధర్మరాజున కీకఠినపరీక్ష యొ

సగబడెను. అత డందులో నుత్తీర్ణుడయ్యెను.

నీ వి ట్లీసత్యపథమున నిర్భయముగా పోవలెను. ధర్మమార్గమున నీతో సమానముగా నీయన్నదమ్ములు ప్రాణమిత్రులు, భార్యాపుత్రులు లేక మ రెంతటివారు గాని రాజాలక ఒకవుడు నీతో రాగలుగునేని నీ కందరికంటె నదియే సన్నిహితురాలు ; అదియే ప్రియతమమైన దని గుర్తింపుము. సద్ధర్మాచరణమున తోడ్పడువారినే నీవు స్నేహితులనుగా గ్రహింపవలెను గాని నీయవినీతికి మరింత చేయూతనొసంగువారిని నీ వెన్నడును దరికి రానీయరాదు. అట్టివారితో సాంగత్యమున్నచో నీకు విచారములు, కష్టములు, యమబాధలు తప్పవు.

ఒకహిందూసన్యాసి కడునాకలిగొని యొకనాడు వీధులలో భిక్షకొఱకు తిరుగుచు నొకగృహమునకు వచ్చెను. ఆయింటియిల్లా లతని యాక్రోశమును విని మధురాహారములను దెచ్చి యతని కిడెను. ఆమె కడుసౌందర్యవం

తురాలు. ఆయోగి తన కిడిన యన్నమును తీసికొని తనచోటుకు పోయి యాకలి దీర్చుకొనెను. అతడు మరునాడుకూడ నట్లే భిక్షకొరకు వచ్చెను. ఆనాడుకూడ నాయువతి రుచ్యమైన భక్ష్యములను దెచ్చి యతని కిడెను. అత డెప్పటివలె తనమధూకరమును తీసికొని యడవికి పోయెను. మూడవనాడుకూడ నతడు మరల రాగా నామె మధురపదార్థముల నతని కిచ్చుచు "నేను నీకొరకెంత సేపటినుంచియో వేచియుంటిని. నిన్ను చూచుటకు నా కండ్లు కాయలు కాచినవి. నీవు నాహృదయమును హరించితివి. నీ నేత్రయుగ్మము నన్నాకర్షించినది" అని మృదుమధురస్వనమున బలికెను. ఆ మాట లామెనోటినుండి వచ్చుటతోడనే యతడు మాటాడక వెంటనే వెడలిపోయెను. అతడు మరియొకచోటకు పోయి కొంతయాహారమును దెచ్చుకొని తన నిలయమునకు పోయెను. అత డాసౌందర్యవతి యిచ్చిన యన్న

మును నదిలో పారవేసి రెండవతల్లి పెట్టిన యన్నమునే భుజించెను. అతడు మరునాఁ డేమిచేసెనో మీ రెరుఁగుదురా? అత డొకయినుపకడ్డిని తీసికొని కొలిమిలో నెఱ్ఱగా కాల్చెను. దానితో తన రెండుకంటిగుడ్లను పొడుచుకొని వాటిని నొకజేబురుమాలులో కట్టుకొని యతడు కర్ర చేతబూని తడుముకొనుచు యథాప్రకారముగా భిక్షకొఱకు వచ్చి తన్ను ప్రేమించితినని చెప్పిన యాయువతిగృహమునకే పోయెను. ఆమె యతనిరాక కత్యాతురతతో నెదురుచూచుచుండెను. అతడు తిన్నగా యామెవద్దకు పోయి నేలవైపు చూచుచున్నట్లు కండ్లు క్రిందకువంచెను. ఆమె యతిసంతోషముతో మధురాహారములను తీసికొనిరాఁగా నత డామె కా కంటిగుడ్లను రెంటిని యిచ్చి "తల్లీ! తల్లీ! ఇవిగో! ఈగుడ్లను నీవుతీసికొమ్ము! ఈపాపిష్ఠికండ్లు నిన్ను మోహాపరవినవి! ఇవి నీకమితశ్రమను కలుగజేసినవి కనుక

నీవు వీటినిగ్రహింప నర్హూరాలవు. నీవు వీటిని ప్రేమించుము ; నీవద్ద నుంచుకొమ్ము ; నీయిష్టమువచ్చినట్లు చేసికొమ్ము ! కాని నన్నుమాత్రము వెనుకకు బడద్రోయకుము; నాయభివృద్ధి కడ్డురాకుము ! నన్నిసత్యపథము నుండి కూలద్రోయకుము !" అని చెప్పెను.

చూచితిరా ! మీమార్గమునకు మీకండ్లు అడ్డుతగులునేని మీరు వాటినికూడ పరిత్యజింపవలెను. నీశరీర మంతయు నంధకారములో, నజ్ఞానములో పడి క్రుళ్ళుటకంటె నీ భౌతికశరీరమునకు కాంతి కొరవడినను భంగము లేదు. మీ కిదియే మార్గము.

మీ శరీరములో నేయవయవముగాని, ధనము గాని, భార్యాపుత్రులుగాని మరేదికాని మీధర్మపథము న కడ్డువచ్చునపుడు వాటిని తోసివేయుము. నీభార్యాపుత్రులయెడలగాని, నీబంధువులయెడలగాని, ధనధాన్యాదులయెడలగాని నీవు కనబర్చు ప్రేమలో నొకవీస

మంత్రమైనను భగవంతునికొరకు, సత్యముకొరకు, బ్రహ్మ జ్ఞానముకొరకు నీవు చూపగలుగుదువేని నీకీనిమిషమందే సత్య ముద్యోతకము కాగలదు. నీవొక్కసారి సత్యమును గ్రహించి నీకొరినలో మొట్టమొదట తగులుచుండు బంధనములను, మోహములను పోనాడగలిగితివేని నీమార్గ మంత కర్కశప్రాయము కాదని నీవే గ్రహింతువు; అది దుస్తరము కాదని నీకే తెలియును. సత్యపథము సూదిమొనకంటెను సన్నముగా నుండునని చెప్పుచుందురు; సత్యపథము కత్తివాయివంటిదని వేదములలో కూడ కలదు. కాని యది పూర్తియైన సత్యము కానేరదు. మొట్టమొదట నది యట్లే యుండును. ఒకసారి మామూలుగా మన కడ్డుతగులుచుండు మోహములను త్రెంచివేతుమేని మార్గ మెంతయో సులభమగును; విశాల మగును; ఆనందమయ మగును. ఈవిశ్వమంతయు, నీప్రకృతియంతయు నీయడుగులకు మడుగు

లొంగుచు నీకే సహాయముచేయును; సర్వమును నీపక్షము వహించును. మోహములు, కష్టములు, బాధలు, పోరాటములు వ్యతిరేకశక్తులన్నియు నిన్ను భయపెట్టును; బెదరించి చూచును; కాని యవి నిజముగా నీ కెట్టి యపకారమును చేయజాలవు. అవి నిన్నెదుర్కొనునపుడు నీవు శ్రద్ధజేసి వాటి నెదుర్కొందువేని యంతటితో నవి శాంతించును; సృష్టియంతయు, ప్రకృతియంతయు, నీకు 'దాసోహం' అగును; నీపాదముల కడకువచ్చును. దీనిని నీ వనుభవములో చూడగలవు.

రాముడు సత్యమును (సీతను) అన్వేషించుచుండెను. అతడు సత్యమును తిరుగ ప్రతిష్ఠింప యత్నించుచున్నపుడు ప్రకృతియంతయు నతనికి సేవజేసెను. వానరము లతనికి సైన్యమయ్యెను; ఉడుత వారధిని కట్టుటలో తోడ్పడెను. శత్రువు నోడించుటలో పక్షు లతనిపక్షమున పోరాడెను. చివరకు రాళ్ళుకూడ నతనికి తోడ్ప

డెను. వాటిని నీళ్ళలో వేసినపు డవి తమధర్మమునే మరచిపోయి నీటపై తేలియాడి "మనమిట్లు ధర్మవిజయమునకు తోడ్పడుదుము గాక" అని యనుకొనెను. వాయువుకూడ నతనికే తోడ్పడెను. అగ్నిహోత్రుడత నికి సేవజేసెను. అతడు విశ్వనాథు డయ్యెను. ఉన్నకష్టమంతయు మొట్టమొదటనే కలదు. ఏమివచ్చిన వచ్చునుగాక ! నీవు సత్యమును విడనాడకుందువేని ప్రపంచమంతయు నొకయద్భుత ప్రపంచముగా మారిపోవును. నీ వొకయసమాన్య ప్రపంచములో జీవించెదవు. దేవతలుకూడ నీకు గజగజలాడుచు సహాయము నొనర్చెదరు. ప్రకృతి యీవిశ్వపాలకునికొర కెదురుచూచుచుండును. నీవె విశ్వనాథుడవు ; విశ్వాధిపతివి ; సత్యవ్రతమునందు నీ వప్రమత్తుడవై యుధిష్ఠిరునివలె వెనుకడుగు వేయకుండిన చాలును. షామాసుబెబ్రిజు అను నొక గొప్పయోగి యుండెను. అతని తండ్రి కడుబీదవాడు.

అతఁడు తనజీవితమునంతను బ్రహ్మజ్ఞానము నారయుటకే వినియోగించెను. అతఁడు తనశరీరము పుట్టినసంగతియే మరచిపోయెను; అతనివ్యక్తి యీ ప్రపంచమందున్న ట్లే యతనికి తెలియదు. అతని కీప్రపంచము ప్రపంచమే కాదు. అతఁడు భగవంతుఁడు; విశ్వేశ్వరుఁడు; బ్రహ్మము. ఈవిధముగా నాపాదమస్తకపర్యంతము నతఁడీభావమునందే మునిగియుండుటచే నతని ప్రతియవయవము, ప్రతినాళము బ్రహ్మమునే జపించుచుండెను. అతఁడు వీధులలోఁ బోవునపుడు ప్రజలందరు నతనిరోమకూపములనుండి "నేను బ్రహ్మమును; నేను బ్రహ్మమును" అను గానమునే వినుచుండిరి. అతనిపెదవులనుండి "నేను బ్రహ్మమును" అనుమాటలు తప్ప మరేవియు వినరావు. ప్రజలందరు నతనిచుట్టును మూఁగుచుండిరి. వా రతఁడు బ్రహ్మఘాతకుఁ డనియు, బ్రహ్మద్రోహి యనియు, నట్టివానిని బ్రతుకనీయరాదనియు తలంచిరి. "నేను భగ

వంతుడను " అని యతడేల మోసముచేయుచున్నాడు? కనుక నతనిని చంపివేయవలె ననుకొనిరి. కాని అతనికి మాత్రము తనశరీరము శరీరము కాదు. ప్రపంచము ప్రపంచము కాదు. అతడు బ్రహ్మమే! మరేమియును కాదు. " నేను బ్రహ్మమును " అనుమాట లతనినోట నుండి వాటంతటవియే వచ్చుచున్నవి. కాని అతని కాజ్ఞానమే లేదు! గాఢనిద్రలో నుండి యొకమనిషి గట్టిగా గురకపెట్టుచుండును. అట్లతడు తెలిసి చేయుట లేదు. అట్లే యితడును బ్రహ్మములో పరిపూర్ణముగా మునిగిపోయి సమస్తమును మరచిపోయెను. అయినను ప్రజ లతనిని చంపివేయ నిశ్చయించుకొనిరి. కాని వా రెవరిని చంపుదురు? వా రతని శరీరమును చంపవలెను. అతని శరీర మతని కదివరకే లేదు. అ దెప్పుడును పుట్టనే లేదు. దానిని చంపుచో బాధ యెవరికి? అతని నొక శిలువపై నుంచిరి. సూదిమొనవలెనున్న నొకయినుప

శూలముపై నతని హృదయమునుంచి యదిమిపెట్టి యత నిని గిరగిరత్రిప్పుచు చంపివేసిరి. అప్పు డతనిముఖము దివ్యజ్యోతివలె దేదీప్యమానముగా ప్రకాశించుచు "నేను బ్రహ్మమును" అను గానమే ప్రతిరక్తరోమకూపమునుండియు వినవచ్చుచుండెను. శరీరము చనిపోయెను. కాని యది యతని నెట్లు బాధింపగలదు? ఇదివరకే యతని కది నశించెను. సత్యముకొరకు నీవు నీశరీరమునే కోల్పోవలసినను దానిని మనఃపూర్వకముగా నర్పణసేయవలెను. దానితో నీవునీకట్టుకడపటి బంధనమునుకూడ త్రెంచుకొనెదవు. ప్రపంచబంధనములకొరకు సత్యమునే విడనాడరాదు. ఆతడట్లా శిలువపై నల్లాడుచున్న పుడు కొన్నిరక్తపుచుక్కలు భూమిపై పడెను. వాటి నొకయువతి ప్రోగుచేసెను. ఆమెకూడ గొప్పజ్ఞాని. అతనివలెనే నామెయు విశ్వసించుచుండెడిది. అప్పుడామె యారక్తపుచుక్కలను మ్రింగివేసెను. వెంటనే యామె

గర్భవతి యయ్యెను. ఆమెకొక చక్కనికుమారుడు కలిగెను. ఇతనిచరిత్రనే రాము డిపుడు మీకు చెప్పబోవుచున్నాడు. ఇతడు తనతండ్రికంటెకూడ శైశవమునుండియు బ్రహ్మజ్ఞానియే! బ్రహ్మమే! ఒకనాడొక సర్కసుకంపెనీవా రద్భుతచర్యలను ప్రదర్శించి రాజును మెప్పించిరి. ఆరాజు వారలకు వేయిరూప్యములు బహుమతి నొసగెను. కాని యిట్లు వారు ప్రతిరోజునను ప్రదర్శించుచుండుటచే రాజు ప్రతిరోజునను వేయిరూపాయిల నిచ్చుట కిష్టములేక వారి నవన్నియు మానివేసి యొక సింహముయొక్క వేషమును వేసి సంతృప్తిపరుపమని యాజ్ఞాపించెను. పాపము వారు సింహరూపమును ధరింపజాలకపోయిరి; అది వారిచేత కాకపోయెను. ఇక రాజును సంతోషపరుచుటెట్లు? అట్లుచేయలేనిచో రాజు వారి యాస్తినంతను తీసికొనును. వారు విచారించుచు మనయోగిని సమీపించిరి. అతడు వారివృత్తాంతమును

గినను. అత డీ ప్రకృతినంతను పాలించుచుండెను. విశ్వమంతయు నతనిదే! ప్రకృతి, విశ్వములు రెండును అతడే! సమస్తము నతనిలో నైక్యమైపోయెను. కనుక వారియెడల జాలిగొని యతడు వారినోదార్చి తానే సింహరూపమును ధరించి రాజును సంతోషపరచెదనని చెప్పి పంపివేసెను. మరునాడు రాజు కొలువుదీర్చియుండెను. వేనకువేలు ప్రజ లాచిత్రమును జూడవచ్చిరి. మనుష్యుడు సింహరూపము నెట్లు ప్రదర్శించునా యని యందరును చూచుచుండ చటాలున నాసభామధ్యమున నొక నిజమైన సింహమే యురికి భయంకరముగా గర్జించుచు కేకలిడుచు రాకుమారు నొకనిని దంష్ట్రాకరాళమున కరచుకొని చీల్చివేసెను; మరియొకనిని పైకెగరవేసెను! సభయంతయు చెదరిపోయి యెవరికి వారు పారిపోయిరి. చూచితిరా! ఈయోగి యథార్థముగా బ్రహ్మమే! భగవంతుడే! ఇతనికి శరీరజ్ఞానము లేదు; శరీరమే లేదు. ఈ

నాలుగడుగులశరీరమే "నేను" అను సంకుచితభావ మ
తనిలో పూర్తిగా నశించినది; ఈభావ మతని కర్థశూన్య
ము. అతడు బ్రహ్మము! బ్రహ్మము! ఆసింహములో
నున్న భగవంతుడుకూడ నతడే! కనుక నొక్కనిమిష
ము భావనజేసినంతమాత్రమున నతడు సింహమయ్యెను.
'యద్భావం తద్భవతి' నీవెట్లుతలంతువో నీవదియే కాగ
లవు; నీవు నీ దివ్యత్వమును గ్రహించి దాని ననుభవ
మునకు తెచ్చుకొందువేని నీకోరికలన్నియు, నీయూలో
చనలన్నియు తప్పక సిద్ధించును. అవి యానిమిషములో
నే ఫలించును. ఇతడు సింహముకావలెనసుకొనుటతోడ
నే సింహమయ్యెను. పరిదర్శనము ముగిసెను. యోగి
వెంటనే వెడలిపోయెను. అతడు తిరుగ మానవరూపము
ను దాల్చెను. రాజు క్రోధావేశపరుడయ్యెను. తన
కుమారుని చంపిన యోగిపై పగదీర్చుకొనవలెనని
యతడు నిప్పులు గ్రక్కుచుండెను. రాజభవన మంతయు

విచారసముద్రమున మునిగిపోయెను. నగరమంతయు అల్లకల్లోలము గావింపబడెను. వారందరును యోగివద్దకు వచ్చి "ఈపిల్లవానిని మరల బ్రతికించుము. నీవు వానిని చంపగలిగినపుడు వానిని పునర్జీవింపజేయగల శక్తి కూడ నీలో నుండవలెను. జీసను చనిపోయినవారిని "దేవుని పేరట పిలుచుచున్నాను. లెమ్ము! లెమ్ము! అతని ఘనతను వెల్లడించుము; పునర్జీవము నొంది లేచి నడువుము" అని మరల బ్రతికించినట్లే నీవును యీపిల్లవానిని బ్రతికించుము" అని యూతనిని బ్రతిమాలిరి. ఆతడు నవ్వుచు "దేవుని పేరట నిన్ను పిలుచుచున్నాను. లెమ్ము! లేచిరమ్ము!" అనెను కాని పిల్లవాడు లేవలేదు. ఆతడు బ్రతుకలేదు. తరువాత నాయోగి చిరునవ్వు నవ్వుచు "నేను పిలుచుచున్నాను. నాపేరట లేచిరమ్ము! నాయాజ్ఞను శిరసావహింపుము" అనెను. వెంటనే పిల్లవాడు పునర్జీవితుడై లేచివచ్చెను కాని పరిజ

లతనిని చూచి సహింపజాలకపోయిరి. “ఇతడొక వేష గాడు. మ్లేచ్ఛుడు. తానే భగవంతుడనని ఘనతను బొం దగోరుచున్నాడు. ఇతనిని చంపివేయవలెను. ఇతనిచర్మ ము నొలిపింపుడు” అని యాందోళనచేయసాగిరి. కాని యవన్నియు యోగి కెట్లు హానిచేయగలవు? అతడు తనశరీరమును తన నాలుగడుగుల రూపమును, భగవం తుడనుట లేదు. అతనిశరీరము నతడదివరకే చీల్చివేసె ను. అది నశించి చాలకాలమైనది. అతడు వెంటనే వాడి యైన తనగోళ్ళతో తనశరీరమునే ముక్కలుముక్కలు గా చీల్చివేసి, చర్మము నూడబెరికి పారవేసెను. అప్పు డతడిట్లు గానము చేసెను. “ఓయాత్మా! ఓయాత్మా! ఈప్రజల కేదియో కావలెనట! ఈప్రపంచము ప్రాణ శూన్యమైన శవమువంటిది; (విషయభోగములన్నియు శవతుల్యము.) విషయభోగములకొరకు పరుగెత్తువారు శవముకొరకు పరుగెత్తు కుక్కలవంటివారు. ఇక్కడను

[illegible]ల సమూహమును పడవేయుము.

నీవు సత్యమును గ్రహింపవలెనన్న ధర్మపథము ననుసరింపుము; సంగమును పోనాడుము; ప్రాపంచిక కోరికల నతిక్రమింపుము; కామపాశములను, స్వార్థచింతనములను త్రెంచివేయుము; అట్లు చేయుచో నీ నిమిషమందే సత్త్వము కాఁగలవు. “ఇంకను మరికొంతజ్ఞానమునిమ్ము! ఎక్కువజ్ఞానము! ఎక్కువజ్ఞానము!” అని మూర్ఖులు ప్రార్థించుచుందురు. మీ రట్లు ప్రార్థించనక్కఱలేదు. జ్ఞానముకొఱకు మీ రట్టిప్రార్థనలను వృథపుచ్చనక్కఱ లేదు. మీకోరికలను ప్రాపంచికవిషయపాశములును మిమ్ము విడిచిన చాలును! మీప్రతికోరికయును మీనిజాత్మలోని కొంతభాగమును కోసివేయుచున్నట్లు మీ రెఱుఁగుదురా? వాటిచే నీలోని కొంతభాగమే నీకు మిగిలియున్నది. పరిపూర్ణమానవుఁడు మనకే చ్చుటనోగాని [illegible]. అతఁడేబుద్ధుఁడు; అతఁడేసత్య

ము. కామక్రోధాదులు, అనురాగవిరాగములు మొ
దలగు సమస్తబంధములను నీవొక్కసారి పారద్రోలి జ్ఞాన
ముతోఁ గడుపుచుండి స్వకోరికను కోరక సమత్వము నా
రాధించుచు నిశ్చింతముగను, నీవ్యక్తిని మరచి ప్రపంచము
నే మఱచి నీవు ఒక్కనిమిషము ఓం ! ఓం ! అని
ధ్యానము చేయుము "నాలో నున్న దెవరు?" అని ప్రశ్నిం
చుకొనుము. నీహస్తనాళములగుండ రక్తమును ప్రవ
హింపఁజేయుచున్నదియు నీశిరోజముల నభివృద్ధిచేయు
చున్నదియు నీవు కాదా ? ఈశరీరమును సృజించు
నది నీవు కాదా? ఈప్రపంచముకూడ నీసృష్టి కాదా ?
ఈప్రపంచమంతయు నీసృష్టియే! నీలోనుండి వినున
దెవరు ? నీకండ్లలోనుండి చూచునదెవరు ? ఇవన్నియు
ను చేయుచున్నది నీవు కాదా ? అట్టినీయాత్మ యిన్ని
మహాద్భుతములను చేయగలుగుచున్నపు డీప్రపంచ
ముమాత్రము దానియొక్క సృష్టి కాదా? దీనిని గ్ర

హింపుము; నీబ్రహ్మత్వము నాస్వాదింపుము; ఆత్మానందమున తేలియాడుము! కోరికలనన్నిటిని పారద్రోలి ఓం! ఓం! అని గానముచేయుము! నీ విట్లు కొన్నినిమిషములు చేయగలుగుదువేని నీశరీరమంతయు పాదాది మస్తకపర్యంతము జ్ఞానముతో నే నిండిపోవును. నీవే జ్ఞానమైనపు డిక జ్ఞానముకొరకేల పరితపించెదవు? రాగమే నిన్ను నీనుంచి విడదీయుచున్నది. నిన్ను బంధించునదేది? పేరుప్రతిష్ఠలకొరకు పాకులాడుచుంటివా? అవి నీకు సుతరామువద్దు. ప్రాజాపత్యము నాశించుచుంటివా? దీనికొరకాసింపకుము! ప్రపంచము నుద్ధరింతునని కోరుదువా? అదియునువద్దు. ఈసలహా మీకసమంజసముగా తోచవచ్చును. ప్రపంచము నీసహాయము నాశించునంతటి దౌర్భాగ్యురాలుగా నేలయుండవలెను? ఇదియంత ముష్టిబ్రతు కేల బ్రతుకవలెను!

నీధర్మమును, నీకర్మమును నీవసంగుడవై నెరవే

ర్భమా. కర్మ! కర్మ! కర్మయే ఆనందము; కర్మలో మగ్నుడవు కమ్ము! జ్ఞానమునకు మరియొక పేరే కర్మ. కర్మ నీకు జ్ఞానమునకు దారిచూపును. నీవు కర్మ నిట్లే చేయవలెనుగాని మరేయుద్దేశములును పనికిరావు. అతిస్వతంత్రునివలె నీవు కర్మక్షేత్రమున నిలువవలెను; నీవొక యువరాజువు. యువరాజు కందుకక్రీడను సలుపు నట్లే నీవును కర్మను సలుపవలెను. ఆనందమంతయు కర్మలోనేయుండును. మనము సర్వస్వతంత్రులము; మనల నేవిషయములును బంధింపజాలవు.

సాధారణముగా మనము మనల్లు చేయుట విధియైయు న్నదని చెప్పుచుందురు. విధి మనపై నేలరాజ్యముచేయ వలెను? నీ వెవరికిని బాధ్యుడవు కావు. నీకు నీవే యీ శ్వరుడవు! నీవొక కార్యమును పూనుకొనెదవు. అదియే నీ కతిపవిత్రమైనది; అతిధర్మబద్ధమైనదిగా కాన్పించును. నీవు దానినే పూర్తిచేయవలెను. నీవు ఖాళీగానున్నపుడు

పనిచేయక నీవొకచోట కూర్చొనినపుడు నీబ్రహ్మత్వమును, నీదివ్యత్వము ననుభవింపుము; ఆస్వాదింపుము. ఇంతకంటె మహోత్కృష్టకార్యమేదియు నుండజాలదు. అప్పుడు నీరాగములన్నిటిని మరచిపోదువు. కర్మచేయుటకు ఫలాపేక్షయవసరమనియు, రాగములవసరమనియు చెప్పుచుందురు. ఇదివట్టిభ్రమ! అట్టివాటినన్నిటినివిడనాడినప్పుడే నీకెట్టిబాధ్యతలును యుండవు; నీవుసర్వస్వతంత్రుడవు కాగలవు. నీబంధములను, బాధ్యతలను భారములను నీవే తెచ్చిపెట్టుకొని వాటినుండి రక్షింపుమని యితరులను ప్రార్థింప నేల? జ్యోతులకెల్ల పరంజ్యోతివి నీవేయైనపుడు జ్యోతికొరకు నీవింకెవరిని ప్రార్థించెదవు? ఇదియే రహస్యము! నీవు స్వతంత్రుడవు. నిన్నెవరు బంధించిరి? నీ కోరికలే నిన్ను బంధించుచున్నవి. ఇంతకన్న నీకు వేరుశత్రువులు లేరు. నీనుండి యేప్రపంచములో నున్న శక్తులన్నియు, నాకర్షణయంత

యు ప్రవహించుచున్నది. ఈప్రపంచములోనున్న యు
ద్యానములన్నియు నీభాసలే! కోరికలన్నియు నశించు
చో నీవఖండసచ్చిదానందమే యగుదువు. నీవేలభయప
డుచున్నావు? "ఇది పోవును; అది పోవు"నని భయపడు
చున్నావు. ఇరుగుపొరుగువారిని చూచి భయపడుచు
న్నావు? ఆప్తేష్టులను భయపడుచున్నావు. దీనికి కారణ
మేమి? నీకు మంచిపేరురావలెను! కీర్తిరావలెను అను
కోరికయునుండుట దీనికి కారణము. సంగివగుచున్నావు.
అది నిన్నుముంపుకురాలువలెముంచుచున్నది. భయము,
విచారము మొదలగునవన్నియు కోరికలఫలితముకాదా?
నీవొక రాజుదగ్గర లేక నధ్యక్షునిదగ్గర చేతులునలుపు
కొనుచు, వినయవిధేయతలను నటింతువు. నీ వతని ప్రస
న్నత నభిలషించుచుండుటచేతనే యిట్లుచేయుచుందువు.
నీకట్టి కోరికేలేనిచో నీవే ప్రభువులకెల్ల ప్రభువవగు
దువు. ఒకటొకటిగా నీకోరికలన్నియు నశించునపుడు నీ

వఖండసచ్చిదానందమున నోలలాడవే! చూచితిరా! మీరు సత్యపథమును క్రొత్తగా సాధింపవలసిన దేదియును లేదు; మీకోరికలచే మీరు తెచ్చిపెట్టుకొనిన బంధనములను, దాస్యమును బాపుకొనుటే మీరు చేయవలసిన కృషియగు. రాముడు మీకు హితము నొసగుచున్నాడు! ఓం! ఓం! ఓం!

మిథ్యాహారము లానందధామము లెట్లగును?

భారతదేశమున క్రూరచిత్తుడైననొక యజమాని యుండెను. అతడు తననౌకరులను చిత్రముగా బాధించుచుండెడివాడు. ఒకనా డతని నౌకరు షడ్రసోపేతమైన మధురాహారములను తయారుచేసెను. వాటిలో కొంచెమైనను నౌకరుకు మిగల్చకుండ నంతయు తానే తినివేయవలెనని ఆయజమాని యొకవ్యాజమును పన్ని, “మనము దీని నిప్పుడు తినవద్దు; తెల్లవారినతరువాత తినవచ్చును. కనుక నిప్పుడు నిద్రపొమ్ము” అని చెప్పెను.

రాత్రి యేమియు దినకుండ పరుండుచో యుదయమున నౌకరు కేమియులేకుండ తానే తినవచ్చునని యత డాశపడెను. ఆనౌకరు కేయుచిత్తమునో పార వేయవలెనని యత డనుకొనెను. "మన మెప్పుడు నిద్రపోదము. రాత్రి మనలో మంచికలలు గొప్పకలలు, యెవరికి వచ్చునో వాడీభక్ష్యమునంతను తినవలెను. రెండవవాడు మిగిలిపోయిన యెంగిలిముక్కలను తినవలెను." అని యతడు చెప్పెను. తెల్లవారెను. యజమానుడును నౌకరును భక్ష్యముల నారగించుటకు కూర్చొనిరి. నీవేమి కలలను గంటివని యజమాని యానౌకరు నడిగెను. "అయ్యా! మీరు యజమానులు. అగ్రస్థానము మీదిగనుక మొట్టమొదట మీకలలను చెప్పుట యుచితము. తరువాత నాకలలను నేను మనవిచేసికొందు" నని యత డనెను. "ఈనౌకరు చదువులేని మూర్ఖుడు; అజ్ఞాని. వీడేమియు గొప్పను సృష్టింపజాలడు." అని యాయజమాని తనకల

నేకరు ప్రబెట్టెను. "నాకలలో నేను భారతసామ్రా జ్యాధిపతినైతిని. అంతేగాక యూరపుదేశములోని చక్ర వర్తులును, అమెరికారాజ్యాధిపతులును భారతసామ్రా జ్యమునకు బానిసలైరి. నేను భారతచక్రినైనై వారి నందరను పరిపాలించితిని." అని యాతడు తనకలను చెప్పి నీ వేమికలను గంటివని యానౌకరు నడిగెను.

పాప మానౌకరు పాదమస్తకపర్యంతము వణకుచు 'అయ్యా నాకట్టి గొప్పకల లేవియును రాలేదు' అని చెప్పెను. ఆయజమాని భవిష్యముల న్నియు దనకేవచ్చునని యుబ్బిపోవుచుండెను. ఆనౌ కరు "నాకలలో నాకొక వికృతవేషధారియగు భయం కరరాక్షసి కాన్పించెను" అని చెప్పెను. తరువాత యేమిజరిగెను? అని యజమాని యుత్సాహముతో బ్రశ్నించెను. "వానిచేతిలో నొక తళతళలాడు కత్తి యుండెను. వాడు నన్నుదానితో జంపుటకు పరుగెత్తి

కొని వచ్చుచుండెను. అతడు నన్ను జంపుటకు సిద్ధమా యెను." రాజపుత్రుఁడీకథను విన్నకొలఁది సంతోష మధికముగుచుండెను. "నాయొద్ద కెట్లు రాఁగవచ్చెను? అప్పుడు నీవేమి చేసితివి"? అని రాజపుత్రుఁడా నౌకరు నడిగెను. "అయ్యా! నాకు సర్వ భక్ష్యములను భక్షింపుమనె ను. లేదా తెలపక వదలని నిన్ను శిక్షింపించెదను." నీవప్పుడే మి చేసితివి? "ప్రభూ! కిక్కురుమనకుండ వంట యిల్లుజేరి భక్ష్యములను కాజేసితిని" అని యతడు బదు లు చెప్పెను. "అప్పుడు నన్నేల లేపకపోతివి?" అని య జమాని వానిని మరల ప్రశ్నించెను. "అయ్యా! మీరు సర్వప్రపంచమునకును సార్వభౌములైరిగదా! మీద ర్బారులో నెందరో పృథ్వీపతు లుండిరి. తుపాకులతో డను, విచ్చుకత్తులతోడను బారులుతీసిన భటావళియుం డెను. నేను మీసమీపమునకు వచ్చుచో వారు నన్ను పొడిచి చంపెదరు. నాకు తటస్థించిన మహావిపత్తును మీ

“ ప్సనిలుచుకొనుటకు వీలుచిక్కక విధిలేక నే నాభక్ష్యముల నారగించితిని.” అని యతడు చెప్పగా యజమాని నిర్విణ్ణుడయ్యెను.

మీరును ముందెప్పుడో రాబోవు స్వర్గమునుగురించి యూటలూరుచు ప్రస్తుతమును జారవిడుచుచున్నారు. మీకలలన్నియు గర్భస్రావ్యములుగనే యున్నవి. మీరు మీకలలో నాకాశసౌధములను నిర్మించుకొనుచున్నారు. మన మిది చేయవలెను. అది చేయవలెను. లేనిచో వెంకటేశ్వరులవారు కోపపడుదురు; సత్యనారాయణమూర్తి స్వర్గమునకు పోనీయడు అనుభయములకు లోనగుచున్నారు. రాక్షసభయముచే తన ప్రస్తుతభక్ష్యములను భక్షించి తృప్తినొందిన యానెకరువలె మీరును మీప్రస్తుతములను గమనించు టెంతయు నుచితము. మీరు మీప్రస్తుతమును గురించి తగుశ్రద్ధను తీసికొందురేని భవిష్యత్తు, మీయూహాప్రపంచ

ము, తనశ్రద్ధను తాన తీసికొనును. మీకేది ప్రియతమమో, ఏమ్మది వెంటనే యానందమున నోలలాడించునో దానికొరకే మీరు మొదట ప్రయత్నింపవలెను. ధర్మము మొట్టమొదట స్వగృహములోనే ద్యోతకము కావలెనుగదా!

దుఃఖము, విచారము, బాధ, మనఃక్లేశము మొదలైన వేమియు లేకుండ భార్యాభర్తలెట్లు తమ యుద్వాహమును సార్థకముచేసికొనగలరు? అను విషయమును మనము చర్చింపవలసియున్నది. ఓకృష్ణుడా! ఓ బుద్ధుడా! ఓ జీససా! నా బాధలను తొలగింపుము. మమ్ము విచారములనుండి తప్పింపుము" అను ప్రార్థనలను వినుచుందుము. రాముడు మీకు చెప్పునదేమన మీ మరణానంతరము వారు మీ బాధలను తొలగింపవచ్చును; తొలగింపక పోవచ్చును. కాని యీజీవితములో నున్నంతకాలము మీ బాధలను తొలగించున

డెవరు ? మిమ్ము రక్షించున దెవరు ? ఈ జీవితములో భర్తయే భార్యను కృష్ణుడు కావలెను ; రక్షకుడు కావలెను. అట్లే భార్యయే భర్తకును కృష్ణుడు, రక్షించునది, కావలెను. కాని యిప్పు డట్లు జరుగుటలేదు. భార్య భర్తకొక రాక్షసి యగుచున్నది. భర్త భార్య కొకసైతా నగుచున్నాడు. మీలో నానందము లేదు ! స్వర్గము లేదు ! ఈ పరిస్థితులను మార్చుటెట్లు ? భూతలస్వర్గమును సృష్టించుకొనుటెట్లు ? ప్రతిభర్తయు, ప్రతిభార్యయు సన్యాసమును స్వీకరింపవలెను. అదియే యదార్థమార్గము. సన్యాస మనుటతోడనే మీ దేహము గగుర్పాటు జెందుచున్నది ; మీరు భయపడుచున్నారు. కాని సన్యాసము లేనిదే మీగృహములు స్వర్గధామములు కాజాలవు. సన్యాసమున నొకదురభిప్రాయము ప్రబలియున్నది. దానికి సరియైన యర్థము మీకు తెలియుట లేదు. సన్యాసమన హిమాలయారణ్యములలో ద్రిమ్మరు

టకాదు ; దిగంబరు లగుటకాదు ; దండకమండలముల
ను స్వీకరించుటకాదు ; శిఖాయజ్ఞోపవీతములను విడిచి
పెట్టుట కాదు. అదే సన్యాసమగుచో వివాహితులు
దాని నెట్లాచరింపగలరు ? వారు భార్యాభర్తలుగా
జీవింపవచ్చును. వారి కిండ్లు, వాకిండ్లు, ధనధాన్యములు
నుండవచ్చును. ఇవియే లేనిచో వారిక సన్యసించుట
దేనిని ? త్యాగముచేయుట దేనిని ?

సుత, సతి, మిత్రి పరిచారికాదులతోగూడి గృ
హస్థధర్మములను జక్కగా నిర్వర్తించు నుమామహే
శ్వరులు సన్యాసమున కపరావతారములని హిందూమ
తగ్రింథములు చాటుచున్నవి. సన్యాసమనగా ప్రిపంచ
మును విడిచి, సంఘమును త్యజించి, ప్రితిదానిని ద్వేషిం
చి, యరణ్యములకు పోవుటయను దురభిప్రాయము
కలదు. ఇది సన్యాసమున కర్థమెంతమాత్రిమును కాదు.
హిందువులు తమ నిత్యగృహజీవితములోగూడ సన్యాస

మునే పఠింపవలెను. అట్లుకాక వేదాంతమంతయు, యీసన్యాసతత్వమంతయు, నేకొద్దిమందికో మాత్రమే యైనయెడల దీనిని నడిగోదావరిలో పారవేయుట సర్వోత్కృష్టము. ఈసన్యాసము ప్రతివారికిని యుండవలెను సన్న్యాసములేనిదే యేవీరుడును యుత్కృష్టుడు కాజాలడు; ఏకవియు కవిత్వమును జెప్పజాలడు. ఇది మీకు చాల యాశ్చర్యముగా కాన్పింపవచ్చును. నెపోలియను, వాషింగుటను, అలెగ్జాండరు, సీజరు, కృష్ణుడు, రాముడు మొదలగువా రందరును జయభేరిని మోగించుటకును జాతులపై ప్రభుత్వమును చేయుటకును సర్వసేనాధిపతులై జగచ్చక్రమును పరిపాలించుటకును సర్వసంగపరిత్యాగముచేసి ప్రపంచాతీతులుగ నుండవలెను గదా! వారు ప్రశాంతమనస్కులు; ధీరస్వాంతులు; నిర్మలహృదయులు; అచంచలభక్తులు; వారి సర్వశక్తులను వారొకే వస్తువుపై, నొకే లక్ష్యముపై కేంద్రీక

రింపవలెను. ఇతరపరిస్థితు లేమియు వానిని చలింపజే యరాదు. దీనిభావ మేమి? దీనియర్థ మేమి? ఇది యితరవిషయముల నన్నిటిని త్యజించుట, సన్యసించుట, కాదా? ఈసన్న్యాస మొనరి యిష్టముగా నుండునో వారు ధన్యులు! నెపోలియను యుద్ధరంగమున కొంటరిగా వచ్చి తనపై నురుకనున్న శత్రుసేనాసమూహము నంతను 'ఆగుడు' 'ఆగుడు' అను నొక్కమాటతో నాపివేసెను! వారందరును నిలచి నిశ్చలులైరి! దీనికి కారణ మేమి? ఈశక్తియంతయు నతని కెచ్చటినుండి వచ్చుచున్నది? సర్వమును సన్యసించుటచేతనే, తనయాత్మలోనే తాను మగ్నుడగుటచేతనే, తన దివ్యతత్త్వము నవీనమగుటచేతనే యతని కీయద్భుతశక్తి చేకూరినది. అది యతనికి తెలియవచ్చును; తెలియకపోవచ్చును. అతడు తన శరీరమును, మనస్సును, సర్వమును మరచిపోయి వాటి కతీతు డయ్యెను. అతనికి ప్రపంచమే

లేదు ! అట్లే న్యూటనుకూడ ప్రపంచమునకు ధన య న్భుత వేదాంతమును, శాస్త్రాదులను సమర్పించుట కీన న్యాసమునే కలిగియుండెను. అతడు తన శరీరమును, మనస్సును, సమస్తమునుగూడ మరచిపోయెను. అతడు తనయింటిలో కూర్చొనెను. కాని యతని కాయిల్లు యిల్లుగాదు ; స్నేహితులు స్నేహితులుగారు. ఇ వేమి యు నతనికి లేనట్లే యుండెను. ఎంత నిర్లిప్తత ! ఏమి యసక్తత ! అత డేమియు చేయుటలేదని ప్రజ లనుకొ నెదరు. అత డేమియు చేయుటలేదని ప్రజ లనుకొనున పుడే యతడు సర్వశక్తివంతు డగుచున్నాడు. పై కతడు జడుడువలె నున్నాడు ; సర్వమును సన్యసించినాడు ; కాని యతడు సర్వశక్తివంతు డగుటలేదా ? ఈవీరులు ఈ మహామేధావులు, ఈకవిశేఖరులు, ఈయుత్కృష్ట పురుషు లందరును తమకు తెలియకుండగనే సన్న్యాస మును స్వీకరించుచున్నారు.

ఈ సన్న్యాసమే జ్ఞానము. జ్ఞాన, సన్న్యాసముల కొకటే యర్థము. జ్ఞానమనగా మన మనుకొను విషయ గ్రహణము కాదు. అదికూడ నీకు చాల సహాయకారి యే; కాని యది నీకు శాంతి నొసగజాలదు. అది యథార్థజ్ఞానము కాదు. త్యాగమే, సన్న్యాసమే యాథార్థజ్ఞానము; ఆత్మజ్ఞానము; సత్యజ్ఞానము. నీ నిజతత్త్వజ్ఞానము. ఈ జ్ఞానమును నీవు బుద్ధిద్వారమున తెలిసికొంటి వనుకొనుము; అంతటితో సంతృప్తి యుండునా? అది చాలునా? అది కొంతమేలును చేయును కాని యది యు నసంపూర్తియే! నీవు జ్ఞానివి కావలెనన్న, నీ కీజన్మలోనే మోక్షము చేకూరవలెనన్న, నీభూతలమే నీకు స్వర్గసదృశము కావలెనన్న నీ వీదివ్యజ్ఞానమును గ్రహింపవలెను; నీవే బ్రహ్మము; నీవే ఆదివ్యతత్త్వము; నీవే యా పరావ్యక్తశక్తివి. నీవే యా పరంధామవు అను జ్ఞానమును కలిగియుండవలెను. ఈజ్ఞానమును నీవు

బుద్ధిచేత గ్రహించిన చాలదు ; నీభావప్రపంచమున, నీ కార్యకలాపరంగమున, నీరక్తనాళముల కుండ, నీనాడీమండలమంతటను, నిది యది యననిబాహ్యాభ్యాంతరశరీరమంతటను, నీజీవితమునంతటను యీదివ్యభావమే, యీ బ్రహ్మభావమే తాండవింపవలెను. అప్పుడే నీకు జీవన్ముక్తి సిద్ధించును. ఈజ్ఞానమే సన్న్యాసము. ఈజ్ఞానము నీకు కలుగుచో నీవు సన్న్యాసివే యగుదువు.

అడవులకు పోవుట యొకసాధనముమాత్రమే కాని పరమావధి కాదు. అది విశ్వవిద్యాలయమునకు పోవుటవంటిది. విశ్వవిద్యాలయములో మనము జ్ఞానసముపార్జనచేసికొందుము కాని యచ్చటనే శాశ్వతముగా నుండిపోవలెనను విధి కలదా ? ఇట్లే నీ విజ్ఞానసంచయముకొఱకు కొంతకాల మరణ్యములకు పోవచ్చునుగాని యరణ్యములకు పోవుట సన్న్యాసమని వేదాంతశాస్త్ర

మెచ్చుటను బోధించుటలేదు. నీస్థలములోగాని, నీపదవిలోగాని, నీశారీరకకృత్యములలోగాని సన్యాసమున కెట్టి జోక్యమును లేదు. నీ వెచ్చటనున్నను సన్యాసము నీకు మరింత వన్నెదెచ్చును; జయమును చేకూర్చును; నీ శక్తులకు దోహదము నిచ్చును; నీయధికారముల నభివృద్ధిజేయును; నీబలమును, యుత్సాహమును యినుమడించును; నిన్ను భగవంతుని జేయును. అది నీవిచారములను, నీదుఃఖములను, నీభయముల్ను బారద్రోలును. నీవు భయరహితుడవు, నానందమయుడవు నగుదువు.

వివాహితుడీసన్యాసము నెట్లు సాధింపగలడు?

భార్యాభర్తలొండొరుల సౌఖ్యము నభివృద్ధిచేయ సమకట్టుదురేని యీసమస్య నేడే చక్కబడగలదు. భార్యాభర్తలొండొరులకు కృష్ణులు గాకేని మీభగవద్గీతలు, మీగ్రంథరాజములు నిరర్థకములు. దేవాలయములలోను, క్రిస్టియను చర్చిలలోను, మతసభలలోను "మీరు

మీసర్వమును త్యజింపవలెను; మీయైశ్వర్యములు, మీసంపత్తులు, మీశరీరములు మీవి కావు. అవి భగవంతునివి." అని బోధింపబడుచున్నది. ఈజ్ఞానముతో మీ రింట్లకు బోవుచున్నారు. కాని యింటికి బోవుటతో డనే "ఏమండోయి నా కో కాసులపేరు చేయించిరు! ఓబనారసుచీరయినా కొనరుకదా!" అని భార్య దగ్గరకు చేరును. "అబ్బ! ఇప్పుడు నాదగ్గర డబ్బులేదు" అని యతడు బదులు చెప్పును. దీనియర్థ మేమి? పిల్లవాడు వచ్చి "నాన్నగారు! నాన్నగారు! ఇల్లారండి" అనును. నీవు "మాచెల్లెలు, మాఅబ్బాయి, మాపిల్లవాడు, మాయింటివాళ్ళు, మాపిల్లలతల్లి" అని ప్రారంభింతువు. ఇవన్నియు దేవాలయములో దేవునకు సమర్పింపబడినవే! ఇంటికి వచ్చునరికి యివన్నియు "నాకొడుకు, నాచెల్లెలు" అగును. ఇక్కడ నివి దేవునివికావు! "నేను నీదాసుడను; నీవాడను; నాసమ

స్థనము నీదే! నీప్రసాదమే! నీకే సమర్పించుచున్నాడను” అను పెద్ద పెద్దమాట లన్నియు తాత్కాలిక భావములన్నియు, భార్యాబిడ్డలముఖము చూచుటతోడనే పలాయన మగుచున్నవి.

ఇ ట్టిరోజులలో నాధ్యాత్మికాభివృద్ధియు, గృహస్థజీవితమును యుత్తర దక్షిణధృవము లగుచున్నవి; వాటి కెచ్చటను సామరస్యము కుదురుటలేదు. దేవాలయములో జరిగిన దంతయు గృహములో నదృశ్యమగుచున్నది. పెనిలోపీ యనునామె పగలంతయు కష్టపడి త్రాడును పెనవెట్టుచు రాత్రి దానినంతను విప్పివేసెడిదట. అట్లే మీరును మీదేవాలయములలోను, మీ ప్రార్థనలలోను జప, తపములలోను మీయాధ్యాత్మికాభివృద్ధిని పెనిపెట్టుకొనుచు స్వగృహములలో దానిని విప్పివేసికొనుచున్నారు. వ్యవహారము లిట్లు నడుచుచో మోక్షమార్గము కాన్పించుటలేదు. మీరు భగవంతుని

తో పరిహాస మాడకుందు రేని, మీ ప్రార్థన లన్నియు బూటకములు కాకుండనుండవలెనన్న మీ రీవిషయమై జాగరూకతతో బ్రవర్తింపవలెను. భార్యాభర్త లొకరి నొకరు రక్షించుకొనవలెను. "నేను నిన్ను ప్రేమించు చున్నాను. నేను నిన్ను ప్రేమించుచున్నాను." అని ప్రజలందురు. ఎంతమోసము! ఎంత యాత్మవంచన! నీవు నీభార్యనుగాని, భర్తనుగాని నిజముగా ప్రేమింతు వేని నీ వామెకొరకు లేక యతనికొరకు దేనినైనను త్యజింపవలెను. మీ రిట్లు చేయుచున్నారా? లేదు; లేదు; భార్య భర్తను తనస్వాధీనము చేసికొనవలెనని చూచును. భర్త భార్యను తన పశ్వాదివాహనములు మొదలైన సొత్తువలెనే కలిగియుండవలెనని చూచుచుం డును. ఒకరి కొకరు బానిసలు కావలెనని కోరుచుందు రు. కాని మీరు నిజముగా నొకరి నొకరు ప్రేమించు కొనుచో నొకరిమించి కొకరు తోడ్పడవలెను; ఒకరి

నభివృద్ధి కొఱకరు సహాయపడవలెను; నిజముగా మీ రట్లు చేయుచుంటిరా? చేయుచున్నట్లు మీ రనుకొనవచ్చునుగాని మీరు పొరపడుచున్నారు. సోదరా! ఒకరి విషయసౌఖ్యముల కొఱకరు దోహదము నిచ్చుట యానందమును చేకూర్చుట కానేరదు; అది యథార్థానందము కాదు. ఆనందమున కదే మార్గమైనయెడల నీప్రపంచములో నన్నికుటుంబములును సంతోషస్వాంతమున తేలియాడవలసినదే! అట్లున్నదా? కుటుంబములలో సంతోషము కాన్పించుచున్నదా? లేదు! లేదు! వెయ్యింటి కొకటియైన నట్టి కుటుంబము లేదు. వారికి సంతోష మేల లేకపోవుచున్నది? అన్యోన్యానందము నెట్లు చేకూర్చుకొనవలెనో, అన్యోన్యాభివృద్ధి యెట్లు జరుగగలదో వారికి తెలియకుండుటచే దుఃఖమే శరణ్యమగుచున్నది. విషయలోలత యానందాభివృద్ధి కానేరదు. "ప్రేమించుట యన దుఃఖములను మెడకు కట్టు

కొనుటే" అను సామెత కలదు. చరిత్రకారులును, నవ లారచయితలును, యితరప్రజలును అందరును యీ యనుభవమునే బలపరచుచున్నారు. ప్రేమించుట యన దుఃఖమును మెడకు కట్టుకొనుటయట! కాని యిట్టి దుఃఖమును తెచ్చిపెట్టుచున్నట్టి ప్రేమయందు నేమైన దోష మున్నదా? లేదు. లేదు. ప్రేమను వినియోగించుట లోనే దోషమంతయు కలదు. దాని నెట్లు వినియోగింప వలెనో చేతకాక దుఃఖములను తెచ్చిపెట్టుకొనుచున్నారు. కాళింది చిన్నికృష్ణుని మ్రింగివేసెను. అతఁడు దానియుదరగోళమున ప్రవేశించి తనచేతనున్నకత్తిచే నాసర్పము యొక్క హృదయమును చీల్చివేసెను. హృదయము రెండువ్రక్కలై సర్పము మృతించెను. శ్రీకృష్ణుఁడు యథాప్రకారముగ పైకి లేచివచ్చెను. చూచితిరా! ప్రేమయననేమి? ప్రేమయన కృష్ణుఁడు; భగవంతుఁడు. అది హృదయమున ప్రవేశించును. అది భోగలాలసుని హృ

దయమున ప్రవేశించి యచ్చట స్థానము నేర్పరచుకొని హృదయమధ్యమున, నాయువుపట్టున, జేరుటతోడనే దా సనిచీల్చివేయును. ఫలితమేమగును? హృదయము వ్రక్క లగును. విచారము, దుఃఖము, బాధ, ఏడ్పులు, రొమ్ము లు బాదుకొనుట; పళ్ళుపటపటలాడించుటలు మొదల గునవన్నియు ప్రాపంచికప్రేమఫలితములు. ప్రాపంచిక ప్రేమ యెప్పుడు నిట్లే ఫలించును. నీ వేవిషయమును గాని దానికొరకే ప్రేమింపుము. దానియందు సంగివగు దువు వేని తత్క్షణమే శ్రీకృష్ణభగవానుడు నీలో బ్రవే శించును; నిన్ను పొడిచివేయును. హృదయము చెక్కలై పోవును. విచారగ్రస్తుడవై, రోదనచేయుచు "అయ్యో! ఈప్రేమ యెంతక్రూరమైనది. ఇది నన్ను ధ్వంసము చేసి నది." అని కూలుదువు. లక్ష్మిని విశ్వసింపకుము. భగవం తునే నమ్ముకొనుము. విషయములకొరకాశింపకుము. నీయాత్మయందే విశ్వాస ముంచుము. విషయములు వి

చారములను దెచ్చిపెట్టును. వాటినిపూజించుట విగ్రహారాధన. ఈశరీరములన్నియు విగ్రహములు; ప్రతిమలు; చిత్రపటములు. నీవొకపటమును పూజించుచు దానిలోనున్నవ్యక్తిని నిర్లక్ష్యముచేయుట విగ్రహారాధన కాదా? నీస్నేహితుడు తనపటము నొకటి నీకిచ్చె ననుకొనుము. నీవు దానిని ముద్దిడుచు, ప్రేమించుచు, పూజించుచు నీస్నేహితుడేవచ్చినపు డతనిని నిర్లక్ష్యముచేయుట తగునా? అది న్యాయమా? అట్లైన నీస్నేహితు డాపటమును నీయొద్దనుంచునా? అతనిని జ్ఞాపకముంచుకొనుటకే కదా యది నీకొసంగబడినది? నీ వాపటము యొక్క యజమానినే పూజింపవలెను. స్మరింపవలెను. ఈప్రపంచములోని వస్తువులన్నియు భగవంతుని ప్రతిమలు; భార్యాభర్త లీప్రతిమలకే దాసు లగుచున్నారు. విగ్రహారాధనను సలుపుచున్నారు. యజమానిని, భగవంతుని, మరచుచున్నారు.

భారతదేశమున నొకసమూహమీద రాము నొక న్మృతిశాసనమును జూచెను. దానిపై నిట్లుండెను. "మృతుడైన సన్న్యాసి యిచ్చట స్థాపింపబడెను. అతడు నాహృదయము నాకిచ్చెను; నే నతనిని దేవునివలె కొల్చితిని. కనుక భగవంతుడును నాకు ధర్మమును ప్రసాదించినాడు. మేము విడిపోవుట చాల యవసరమయ్యెను." దీని నొక స్త్రీ వ్రాసెను. ప్రపంచవిషయము లిట్లే పాలింపబడును. మన ప్రతిమలను యథార్థముగా నుపయోగింతుమేని యవి మనతోడ నుండవచ్చును. లేనిచో నవి వెంటనే తీసికొనబడును. ఇదియే సన్న్యాసము. ప్రతిగృహమున నిట్టి సన్న్యాసమునే యాచరింపవలెను.

మీకు మరియొక యుదాహరణమును చూపెదను. ఇచ్చట స్త్రీలు, పురుషులు, ప్రియులు మొదలగువారున్నారు. మిమ్ము ప్రేమకు బురికొల్పునదేది? ఆకర్షించునదేది? శరీరమా? కండ్లా? చెవులా? చర్మమా? ముక్కా?

సాగదు. కాదు. అవియే ప్రేమ కాకరములగుచో శరీరము చనిపోయినతరువాతకూడ వాటియందుమీకుప్రేమకలుగవలెను. కానిమృతశరీరమును మీరుప్రేమించుటలేదు. మీరు దానిని త్రోసివేయుచున్నారు; శ్మశానమునకు సాగనంపుచున్నారు. శరీరములోనున్న తత్త్వమే, ప్రాణమే, శక్తియే, ఆత్మయే మిమ్మాకర్షించుచున్నది; ప్రేమను పురికొల్పుచున్నది. ప్రతివానికండ్లలోనుండియు చూచునది యంతరంగముననున్న భగవంతుడే! అతనికి శరీర మొకప్రతిమ; ఒకపటము; ఒకవాసము లేక దుస్తు. ఈదుస్తునుధరించు వ్యక్తికంటె దుస్తునే యెక్కువగా నేల ప్రేమించెదవు? దానిని ధరించు యాంతరంగికసత్యమునే ప్రేమింపుము. కొద్దిగా యోచన చేయుచో సత్యము నీకే తేటపడగలదు.

కొందఱెక్కుడు చాకచక్యమును, లావణ్యమును కలిగియుండుటను నీవు చూచుట లేదా? దీనికి కారణ

మేమి? ఇది యెచ్చటనుండి పుట్టుచున్నది. కండ్లు, ము క్కు, చెవులు మొదలగునవి దీనికి కారణములగునా? కాదు. కాదు. వాటియందును వాటిలోనే మడగియుం డును. చాకచక్యమే లావణ్యము. లావణ్యము నీలోను న్న యాత్మనుండియే ఆవిర్భవించును.

ఈశక్తి, యీచాకచక్యము, యీకదలిక యెట్లు కలుగుచున్నవి? నీవు పర్వతముల నెక్కగలవు. గుట్టల కెగబ్రాకగలవు. ఎచ్చటకైనను నడచిపోగలవు. కాని శరీరము చనిపోవుటతోడనే యీశక్తి యంతయు నెచ్చ టకుపోవుచున్నది? శరీరము చనిపోవుటతోడనే నీలో నున్న యాత్మ దానికి మునుపటివలె సహాయము చేయ కుండుటచే నది నిర్జీవమగుచున్నది. కనుక నీశరీరములో నుండి నీకండరములను కదలించునది, నీశిరోజములకు దోహదము నొసంగునది నీలో రక్తస్రావమును కలుగ చేయునది ఏది? అదియే విశ్వశక్తి; విశ్వాత్మ. బ్రహ్మ

ము. అదియే నీవు. నీవు చనిపోవునపుడు నిన్ను నలుగురు మోయవలసివచ్చుచున్నది. జీవించియుండగా నీ 180 పౌనుల శరీరము నవలీలగా కొండలనక, గుట్టలనక మోయగలిగిన దెవరు? ఆశక్తి యనిర్వాచ్యము; అదృశ్యము. కాని అది నీలోనేయున్నది. అదియే నీలోనున్న బ్రహ్మము. అందరిలోనుగల బ్రహ్మము. అదియే ప్రతి వ్యక్తియొక్క కదలికకును మూలకందము. మానవుడు నిద్రబోవునపుడు వానికండ్లు చూచుట లేదు; చెవులు వినుటలేదు. అతడు చనిపోవునపుడు యింద్రియములన్నియు యథాస్థానములో నున్నను వ్యాపారమాగిపోయినది; దీనికి కారణమేమి? లోపలనున్న దేవత్వము వీనికి సహాయము చేయకపోవుటే దీనికి కారణము. లోపలనున్న దేవత్వమే యీ బాహ్యచలనమున కంతకును కారణము; జీవిక. దీనిని మీరు గుర్తింపవలెను. నీ వెవరినైనను చూచునపుడు వారికండ్లలోనుండి నిన్ను తిలకించునదేవ

రు? అది యంతరంగముననున్న బ్రహ్మము. ఇంద్రియ ములన్నియు దుస్తులు. ఈప్రపంచకములోని ప్రజలు ప్రేమించునపుడు బాహ్యములను, దుస్తులను, ప్రేమింతురు. సత్యమును విడిచి దానిఛాయను, అసత్యమును, మోహింతురు. ఈపాపమునకై వారు దుఃఖముల నను భవింతురు. ఈయజ్ఞానమును తరింపుము. భార్యాభర్త లు పరస్పరబ్రహ్మమునే భజింతురుగాక! దానినే చూడగలుగుదురుగాక!

సర్వమును బ్రహ్మమయమే కావలెను. సర్వంఖల్విదం బ్రహ్మ; భార్య భయంకరనరకద్వారము గాక బ్రహ్మమును ప్రతిబింబించు దర్పణమే యగుచుగాక! అట్లే భర్తయు భార్య కొక బ్రహ్మప్రతిపాదకదర్పణము కావలెనుగాని పిడిగుద్దులరాయడు కాకూడదు. భార్యాభర్తలీసాధన నెట్లుచేయగలరు? ఈయోగ మెట్లువలంబనీయము?

భార్య భర్తను రక్షింపవలెనన్న మొట్టమొదట యతని నానా బాహ్యకలుషములనుండి కాపాడవలెను. అత డవివాహితుడుగా నుండుచో ననేకమోహములకు గురియగుచున్నాడు. అతడు ప్రతిగాలికి నూగులాడుచు తెన్ను తెలియక సిబునలు కొట్టుకొను నావవంటివాడు. బ్రహ్మజ్ఞానము లేని మానవుని మోహము లెక్కుర్కొనను గనుకనే భార్య మొట్టమొదట వానినీదుర్గతినుండి కాపాడవలెను. కాని సామాన్యముగా నిట్లుజరుగుట లేదు; భార్యలు భర్తల నీదుర్గతినుండి తప్పించుటకు మారుగా తామే వారికి మరింత భారమగుచు వారి నధోగతికి క్రుంగదీయుచున్నారు. ఇది మనయొద్దనున్న రూప్యములనన్నిటిని యిచ్చివేసి పెద్దనోటును తెచ్చిపెట్టుకొనిన ట్లుండును. రూప్యములభారము తగ్గినది కాని యీఒక్కనోటు మరింత భారమైనది. బాహ్యమోహములన్నియు పోయినవిగాని యీమోహ మొక్కటే వానిని మించినది.

ఒకనాడొక గుఱ్ఱము దుష్టులవలన తనకు కలుగుచున్న బాధను తప్పించుకొనుటకై యొకమానవుని చెంతకు వచ్చి వానిసహాయము నడిగెను. అతడు "నావద్ద బాణములున్నవి. నేను వానిని సంహారంచెదను. కాని నన్ను నీపై స్వారిచేయనియవలె" నని చెప్పెను. ఆగుఱ్ఱము దానికొప్పుకొని వానిని తనపై నెక్కించుకొనెను. వాడు బాణములతో దుష్టులను సంహరించి యింటికి వచ్చెను. గుఱ్ఱము చాల సంతోషించి వానికి నమస్కరించి నేను పోయివచ్చెద సెలవిండనెను. "నీ వెచ్చటకుపోయెదవు? నీయుపయోగము నాకిప్పుడు తెలిసినది గనుక నిన్ను పోనీయను. నీవు నటినుండి నానౌకరుగా నుండవలె" నని నిరోధించెను. చూచితిరా! గుఱ్ఱమునకు దుష్టులబాధ పోయినదిగాని యది తనస్వేచ్ఛనే పోగొట్టుకొనవలసి వచ్చెను!

అట్లే మానవుడును వివాహమైనతరువాత ఖా

విషయమోహములనుండి తప్పించుకొనినను తనభార్య మోహపాశములలో జిక్కుకొని కర్దములోని గుఱ్ఱమువలె నిరంతరదాస్యమును సంపాదించుకొనుచున్నాడు. కాని స్త్రీ మానవు నెట్లు రక్షింపగలదు? ఎట్లు రక్షింపవలెను? భార్య భర్తను వశపరచుకొన ప్రయత్నింపఁజనదు. భర్త కూడ నట్లేచేయవలెను. అప్పుడే వివాహమున కర్థముండును; అది పవిత్రమగును. లేనిచో నూరుమంది క్రైస్తులువచ్చినను వేయుమంది కృష్ణులువచ్చినను లాభములేదు. ఎన్ని బైబిలులున్నను, ఎన్ని ఖురానులున్నను, ఎన్ని వేదములున్నను ప్రపంచము కుక్కతోకవలె నేటికిని వంకరగనే యుండుటకు కారణమేమి? దుఃఖమునకును నరకమునకును యదార్థకారణ మదేయుండ నిక మఱెట్లు జరుగును? మనగృహములలోనే కుళ్ళంతయుండ మనకు మోక్ష మెచ్చటనుండి యూడిపడును? భార్యాభర్తలు పరస్పరకళ్యాణమును కోరనిచో మత మెచ్చ

టు? దేవుఁడొచ్చుట? స్వర్గ మొచ్చుట? ఈయుగము రైళ్ళ యుగము. విద్యుద్యుగము. కనుక మానవునకు స్వస్తి చెప్పబడుచున్నది. ఓహిందువులారా! మహమ్మదీయు లారా! క్రైస్తవులారా! ప్రపంచసౌభాగ్యము చేకూరవలెనన్న మానవశోకదుఃఖోపశమనము కలుగవలెనన్న, మొట్టమొదట మీ స్త్రీవైవాహికసంబంధములను సంస్కరించుకొనవలసియున్నది. భార్యాభర్తలొకరి నొకరు కాపాడవలెను. ఒకరినొకరు వశముచేసికొనవలె నను కోరిక నశింపవలెను. నీవందరకును స్వేచ్ఛనొసం గుచో నీవును స్వేచ్ఛననుభవింతువు. నీవితరులను బానిస లను జేయుచో నీవును బానిసవగుట తప్పదు. ప్రతిక్రియ కును తత్తుల్యమైన ప్రతిక్రియ యుండితీరును. ఆమె నీకు బానిసయగుచో నీ వామెకును బానిసవగుదువు. ఈ యుపన్యాసము మీకు చాలభయంకరమైనదిగ కాన్పిం చవచ్చును. సత్యమెప్పుడును భయంకరాకారముననే

యుండును. ప్రజ లెప్పుడును దానిని సంతోషస్వాంతముతో స్వీకరింపరు. సోక్రటీసు, జీససు మొదలగువారి గతి యేమైనది ?

ఒకడు పశువుకొమ్ములకు త్రాడును కట్టి రెండవ కొనను తనచేతిలో నుంచుకొనును. అతడాపశువు తనకు నౌకరు, లేక బానిస, యైనదని గర్వించుచుండును. కాని అది తనకెంత బానిసయైనదో తానును దాని కంత బానిసయే యగుచున్నా డనుసంగతిని గ్రహింపజాలకున్నాడు! అది తన కెట్లు బానిసయగుచున్నది? అది తననుండి పారిపోజాలదు కనుక బానిస యగుచున్నదని యతని యభిప్రాయము. అదియే కారణమైనచో తను మాత్రము మాపశువునుండి యెట్లు తప్పించుకొనగలడు? అతడు త్రాడును విడిచిపెట్టినచో, పశువుకు బానిసుడు కానిచో, పశువుకుండు స్వేచ్ఛను కలిగియుండెడిది. పశువును తనకు బానిసను చేసి యుంచుకొనువాడు దానికి బానిస

యయ్యెను.

ఈ ప్రపంచములో హిందూదేశములో నేమి, యమెరికా, యింగ్లండు, ఫ్రాన్సు మొదలగు మరేదేశములలో నేమి ప్రపంచమంతటను చాలవరకు కన్ని కుటుంబములును గృహములును పాల్పడుట లేదా? విచారములును, బాధలును వానిని క్రుంగదీయుట లేదా? "స్వర్గతుల్యమైన గృహము. ఆనందధామమైన గృహము" అని చెప్పుకొనుచుందుమే! ఎంతమోసము! అట్టిది వెయ్యింటి కొకటి కలదా? కల్ల! కల్ల! ప్రజ లెందుకు బాధల పాలగుచున్నారు? కుటుంబములేల నరకూపములగుచున్నవి? నీహృదయాంతరాళమున నీకుటుంబ మానందధామము కావలెనని లేదా? ఉన్నచో గృహమును పరిహాసపాత్రము చేయకుము! విచారకారణముల నారయుము. ఈవిషయమై జాగ్రత్తత నొందుము! శ్రద్ధాళుడవు కమ్ము! కుటుంబములలో సామరస్యము లేక

పోవుటయును, ఆనందము శూన్యమగుటకును ప్రకృతి ధర్మములను గ్రహింపక పోవుటచే యజ్ఞానమే కారణము. వారు ప్రకృతివిధాన మెట్లున్నదో, పరిణామమార్గ మెద్దియో గ్రహింపలేకున్నారు. నెమ్మది నెమ్మదిగా, క్రమక్రమముగా మనయంతరంగబహిర్గతములను బట్టివా డును, అందరును, చేయుట పరిణామవిధానము. ప్రకృతి యీపరిపక్వమునకే పని చేయుచున్నది. ఇదియే మనపర మావధి. ప్రజ లీతత్త్వము నెరుగక పోవుటచేతనే ప్రపం చములో తమయునికికే అనవసరాటంకములను కల్పించు కొనుచున్నారు.

ఈపరిణామవిధానమున కనుకూలముగనే భార్యా భర్తల సంబంధ మేర్పడవలెనుగాని తద్విరుద్ధముగ నుండ రాదు. స్వేచ్ఛయే, మోక్షమే, ప్రకృతివిధానము. నీభార్యకు స్వేచ్ఛ నొసంగుచో నీవును స్వేచ్ఛకలుగు ను. కాని దీని యర్థమేమి ? స్వేచ్ఛయనగా నేసంబంధ

ము లేకుండ నన్ని సంబంధములను త్రెంచుకొనుటయా? స్త్రీపురుషులు స్వైరవిహారులు కావలసినదియా? అది యెంతమాత్రమును కాదు. అట్టి స్వేచ్ఛ నీయగ నరదు. అది బానిసత్వమే యగును. భగవంతునియందు భక్తిగాని స్వేచ్ఛ యనగా “ మీరు మీశరీరములను విశ్వసింపకుడు. వానియందు మోహమును వదలుడు. మీ యంతరంగమున నున్న భగవంతునే విశ్వసింపుడు. మీరు ప్రేమించునపుడు మీశరీరములను ప్రేమింపకుడు. మీ యాత్మలనే ప్రేమింపుడు. అజ్ఞానమునుండి విడివడుటే స్వేచ్ఛ; దీనినే మీరు వృద్ధిచేసికొనవలెను.” మేము కృష్ణుని, రాముని, పూజింతుమని ప్రజలు చెప్పెదరు. మీరు మీభర్తలను, భార్యలను మొదట పూజింపవలె నని రాముడు మీకు హితబోధ చేయుచున్నాడు. మీరు పూజింపవలసినది, విశ్వసింపవలసినది, భార్యాభర్తల రక్తపుముద్ద లెంతమాత్రమును కావని మరల, మరల

చెప్పుచున్నాను. ఈ బాహ్యశరీరము, చర్మము, లోపల నున్న యాత్మను, భగవంతుని, మూపు అడ్డము మాత్రమే యని గుర్తించెదరుగాక!

పక్షి చిగురు చిగురున యెట్లు గంతులు వేయునో చూడుము! అది యొక చిన్న యూగులాడుచుండు రెబ్బ పై నతితేలికగా కూర్చొనును. ఆరెబ్బ యూగులాడు చుండుట నది గ్రహించియు తనకు రెక్కలు గలవని తెలియుటచే నిర్భయముగా గానము చేయుచుండును. ఆరెబ్బ పైకిని క్రిందకును యూగులాడుచుండును. కాని అది భయపడుటలేదు. అది యారెబ్బపై కూర్చొనినను తనరెక్కలమీదనే యుండును. అదెప్పుడును తనరెక్క లనే నమ్ముకొనియున్నదిగాని యారెబ్బను నమ్ముకొను టలేదు. ఇట్లే మీరును జీవింపవలెను. అదియే యథార్థ జీవితము. విషయములారెబ్బవంటివి. ఆత్మయే మీరె క్కలు. నీ వెచ్చటనున్నను, నీభార్యాబిడ్డలపై నీ కెట్టి

సక్తతయున్నను నీవు వాని నాశ్రయింపకుము; నీహృదయమున వాని కెంతమాత్రమును స్థానము నొసంగకుము. నీ విట్లే జీవించుచు నీభార్యాపుత్రులనుగూడ నిట్లే జీవింపజేయవలెను. అప్పుడు నీవు వారినుండి ముక్తుడవగుదువు. వారు నీనుండి ముక్తులగుదురు. పరాధీనమెంతమాత్రమును లేదు. పరిపూర్ణస్వేచ్ఛ! పరిపూర్ణస్వాతంత్ర్యము!

ఒకనాడొకయద్భుతమైన చిత్రపటము విక్రయమునకు తేబడెను. ప్రతివాడును దానిని చూచి విస్మయమంది ముందుగనే కొనుటకు త్వరపడిరి. అందులో నొక రాణియు, చక్రవర్తియు, రాకుమారులును యుండిరి. వీ రందరును రాజమందిరమున హంసతూలికాతల్పములపై నుండిరి. ఆదృశ్యము రామణీయకముగా నుండెను. కాని ఆరాణి చాల జ్వరతీవ్రతచే బాధపడుచు చనిపోవుటకు సిద్ధముగా నుండెను. రాజును రాకుమారులు ను

భాసిన నీస్వసాగిరి. మీరుకూడ నాచిత్రపటమును జూచిన కొనవలెననియే కోరుచుందురు. ఆరాణి కెంత యో సామ్రాజ్యమున్నది ; సర్వైశ్వర్యములును కలవు. కాని చనిపోవుచున్న యారాణివలెగాని యేడ్చుచున్న యారాజువలెగాని రాజకుమారులవలెగాని మీ రెవరై న నుండగోరెదరా ? మీ రాస్థితినిమాత్రము కోరరు. మీరు మీగృహములలో, మీకుటుంబములలో, సాక్షులవలె, భగవంతునివలె నుండవలెను. ఎట్టిసంగమును, నెట్టిమోహమును, నెట్టిబంధనములును మిమ్ము బాధింప రాదు. మీమనోహృదయములలో పరిపూర్ణశాంతియే తాండవమాడవలెను. అవి యెప్పుడును బ్రహ్మమునే భావనచేయవలెను. మీగృహవిషయముల నన్నిటిని మీ రాపటమును జూచినట్లే చూడవలెను. నీ వాపటమును సాక్షివలె చూచునపుడు నీ కది యెంతయో రామణీయకముగ నున్నది. కాని నీవే యారాణి వగుట కొప్పు

తెలియునా ? నీ వాదములో చిక్కుకొనుచో సర్వమును [illegible] చున్నది. [illegible] చిక్కుకొనినప్పుడే దుఃఖమును, వానిని సాక్షిరూపముగా చూడగలిగినప్పుడే ఆనందమును కలుగుచున్నవి.

ఇదంతయు మీ కాత్మనిష్ఠముగా [illegible]వచ్చును. విషయములతో జోక్యము లేనిచో, సంగము లేకుండ, నభివృద్ధి జరుగు టెట్లు ? గృహాదుల బాగుపడు టెట్లు ? అని మీ రడుగవచ్చును. ఇది చాల పొరపాటు. మీ రెప్పుడు సంగము నొందుదురో అప్పుడే మీ యభివృద్ధి యరికట్టబడుచున్నది. నేను వ్రాయునప్పుడు వ్రాత తనంత టదే జరుగుచుండును. అప్పుడు "నేను వ్రాయుచున్నాను" అను యదార్థాత్మ యొంతమాత్రమును తలయెత్తుట లేదు. అది యచ్చట లేదనియే చెప్పవలెను. మరి దానంత టదే యెట్లు వ్రాయగలుగుచున్నది ?

నీ వంచదాత్మను, నీ యహంకారమును నీ వావిషయము లోనికి ప్రవేశింపచేయలేదు కనుకనే యిది సాధ్యమగు చున్నది. "ఆహా నే నెంతబాగుగ వ్రాసితిని! ఎంత యద్భుతముగ వ్రాసితిని!" అని నీ వనుకొనుట మొద లుపెట్టినచో తప్పక నీవు ప్రమాదములను జేతువు. నీవ్రాత కాటంకము కలుగును.

మన యహంకారము శూన్యమైనపుడే పనియం తయు జక్కగా జరుగుచుండునట్లు దీనివలన తెలియుచు న్నది. సన్యాసమనగా యీకించదాత్మను, యీయహం కారమును విడనాడుట యని గ్రహింపవలెను. సూర్యు డు ప్రకాశించుచున్నాడు; నదులు ప్రవహించుచున్న వి; పుష్పములు వికసించుచు పరిమళగంధమును దశదిశ లను వ్యాపింపజేయుచున్నవి. వీటిలో నెచ్చటను "నేను చేయుచున్నాను. నేను గొప్పవాడను. నేను కాంతి నిచ్చుచున్నాను." అను భావమేలేదు. ఇచ్చట పనిజ

రుగుటే కాన్పించుచున్నది. 'అహం' లేదు. ఇదియే ఘన్యాసము. సూర్యునికర్మవలెనే, చంద్ర, నక్షత్రముల కర్మవలెనే నీకర్మను అహంకారశూన్యముగా చేయుము. అప్పుడే నీపని జయప్రదము కాగలదు; అప్పుడే నీవు యదార్థముగా నేకర్మనైనను జేయగలుగుదువు. యోధాగ్రేసరు లందరును, ఉత్కృష్టపురుషులందరును యీ రహస్యమునే కలిగియుండిరి. వారు సూర్య, చంద్రులవలె 'అహం' ను మరచిపోయి తమపనిని సాధించుకొనగలిగిరి. నీవు విషయములందు సక్తుడవైనగాని కార్యసాఫల్యము కాదను దురభిప్రాయమును, అజ్ఞానమును, విడనాడుము. అప్పుడే నీకార్యమునకు సౌష్టవము చేకూరును. నీ వెప్పుడును శాంతినే కలిగియుండవలెను; ఖేదమోదములకు చలింపరాదు. శాంతి; శాంతి; అచలత్వము; శరీరము మాత్ర మెప్పుడును పనిచేయుచుండవలెను; చలనమును కలిగియుండవలెను; శరీర

మెప్పుడును పనిచేయుచుండుట ; ఆత్మ చలింపక శాంతిని వహించుట. ఇదియే నీధర్మము ! ఇదియే స్వేచ్ఛ ! ఇదియే సన్యాసము ; జ్ఞానము. బంగారుకాంతులనీను సూర్యకాంతియు, వెండితీగెలను మించు చంద్రకిరణములును, రత్నకంబళుల కీడగు పచ్చని పచ్చికయు సస్యసంపదలును మొదలగు ప్రకృతిదృశ్యము నీకండ్లపై నెంత తేలికగా, నెంతమృదువుగా, నెంతయాహ్లాదకరముగా, నెంతయదార్థముగా, సంపూర్ణముగా, నఖండముగా పడుచుండునో యట్లే విషయములనుకూడ నీవు గ్రహింపవలెను. ప్రకృతిదృశ్యములేయు కండ్లపై పడుచున్నను కండ్ల కెంతమాత్రమును భారము కలుగుటలేదు కదా! కండ్లకు స్వేచ్ఛయే కలదు. ఇట్లే యీ ప్రపంచములోను, గృహములోను, కుటుంబములోను నీస్థితి భారరహితముగా, నిర్బంధరహితముగా నుండును గాక! నీ వీమాయనంతను; దృశ్యప్రపంచమునంతను, విషయముల

నన్నెట్టి చూచుచు నసంగుడవగుదువు గాక ! యదార్థ తత్వమును, పరిపూర్ణసత్యమును, గ్రిహించినపుడే యీస్వేచ్ఛయు, నీజ్ఞానమును కలుగగలవు. నీబ్రిహ్మత్వమును గ్రిహించుచో గ్రిహతారకములుకూడ నీయాజ్ఞను బద్ధులు కాగలవు. నీవు దీనిని గ్రిహించుచో యీవిశ్వమంతకునుకూడ నధిపతివి కాగలవు. నీవు దీనిని గ్రిహించుచో నీవ్యవహారము లన్నియు, నీవ్యాపారము లన్నియు వాటంతటవే చక్కబడగలవు. అప్పుడు జయము నీకొరకే ప్రికులాడును గాని నీవు జయముకొరకెంతమాత్రిమును ప్రార్థింపనక్కరలేదు. ఈవిశ్వమంతయు నీకు బానిస యగును. సర్వసౌభాగ్యములును నీకు చేకూరును.

'పల్లెటూరు గ్రంథమండలి

రా జ మం డ్రి.

సంవత్సరమునకు ఆరు పుస్తకములు.

చందా 1—0—0 మాత్రము.

వెలువడిన పుస్తకములు.

1. గాంధి మహాత్ముని నీతిమంజ్జరి.
2. రాజనీతి సారము.
3. ప్రాచీన భారత గ్రామ పరిపాలన 1.
4. } రామతీర్థస్వామి జీవితము.
5. } బ్రహ్మజ్ఞానోద్బోధనలు. I. II.
6. కర్మయోగియొక్క ఆదర్శము.
7. రామతీర్థస్వామి
   బ్రహ్మజ్ఞానోద్బోధనలు. III.